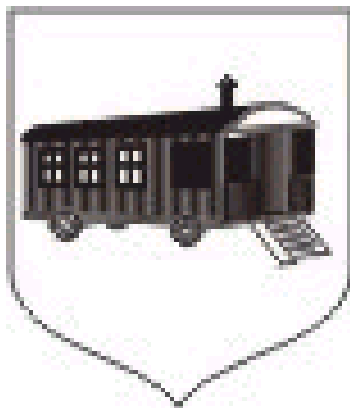

MIASTECZKO KRAJEŃSKIE

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE NA LATA 2010-2013 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2017

OPRACOWANIE WYKONAŁ:

Abrys Sp. z o.o.
ul. Daleka 33
60-124 Poznań

AUTORZY:

mgr Michał Grek
mgr inż. Wojciech Przybycin
mgr Joanna Witkowska
Magdalena Ferfet

CZERWIEC 2010 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	7
1.1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	7
1.2. CEL OPRACOWANIA PROGNOZY	7
1.3. ZAKRES OPRACOWANIA PROGNOZY	7
1.4. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA.....	8
2. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA W GMINIE	8
2.1. POŁOŻENIE I UWARUNKOWANIA Z NIM ZWIĄZANE	8
2.2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	10
2.3. KLIMAT	10
2.4. SPOŁECZNOŚĆ	11
2.5. GOSPODARKA.....	11
2.6. INFRASTRUKTURA INŻYNIERYJNO-TECHNICZNA.....	12
2.6.1. <i>Zaopatrzenie w wodę</i>	<i>12</i>
2.6.2. <i>System kanalizacji sanitarnej</i>	<i>13</i>
2.6.3. <i>Zaopatrzenie w energię elektryczną</i>	<i>13</i>
2.6.4. <i>Zaopatrzenie w ciepło.....</i>	<i>14</i>
2.7. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I ZASOBÓW PRZYRODY	14
2.7.1. <i>Obszary chronionego krajobrazu</i>	<i>16</i>
2.7.2. <i>Pomniki przyrody.....</i>	<i>16</i>
2.7.3. <i>Użytki ekologiczne</i>	<i>18</i>
2.7.4. <i>Obszary Natura 2000.....</i>	<i>18</i>
2.7.5. <i>Lasy</i>	<i>19</i>
2.7.6. <i>Ochrona powierzchni ziemi</i>	<i>19</i>
2.8. ZASOBY NATURALNE WYSTĘPUJĄCE NA TERENIE GMINY	20
2.8.1. <i>Wody podziemne</i>	<i>20</i>
2.8.2. <i>Wody powierzchniowe</i>	<i>21</i>
3. ZAWARTOŚĆ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.....	21
3.1. ZAŁOŻONE CELE W GOSPODARCE ODPADAMI NA TERENIE GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.....	21
3.1.1. <i>Cele w obszarze odpadów komunalnych</i>	<i>22</i>
3.1.2. <i>Cele i działania w obszarze odpadów ulegających biodegradacji</i>	<i>22</i>
3.1.3. <i>Cele w obszarze odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.....</i>	<i>23</i>
3.1.4. <i>Cele w obszarze pozostałych odpadów niebezpiecznych</i>	<i>23</i>
3.1.5. <i>Cele i działania w obszarze pozostałych odpadów</i>	<i>24</i>
3.2. DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	25
3.2.1. <i>Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.....</i>	<i>25</i>
3.2.2. <i>Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....</i>	<i>26</i>
3.2.3. <i>Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.....</i>	<i>26</i>
3.3. PROJEKTOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI (ZBIERANIE, TRANSPORT, ODZYSK I UNIESZKODLIWIANIE).....	27
3.3.1. <i>Główne założenia systemu</i>	<i>27</i>
3.3.2. <i>Rozwiązania gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o ZZO</i>	<i>28</i>
4. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW DZIAŁAŃ ZAPROPONOWANYCH W AKTUALIZACJI PGO DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	30
4.1. <i>POLITYKA UNII EUROPEJSKIEJ</i>	<i>30</i>
4.2. <i>POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA</i>	<i>31</i>
4.3. <i>KRAJOWY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI KPGO 2010</i>	<i>32</i>
4.4. <i>PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO</i>	<i>33</i>
4.5. <i>PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA POWIATU PILSKIEGO</i>	<i>34</i>

4.6. PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST STOSOWANYCH NA TERYTORIUM POLSKI³⁴

5. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	35
5.1. STAN POWIERZCHNI ZIEMI	35
5.2. JAKOŚĆ WÓD.....	35
5.3. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA.....	36
5.4. ODDZIAŁYWANIE HAŁASU	37
5.5. ODDZIAŁYWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH.....	38
6. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	38
6.1. ZASOBY PRZYRODNICZE	38
6.2. OBSZARY PODLEGAJĄCE OCHRONIE	38
6.3. POWIERZCHNIA ZIEMI	39
6.4. WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE.....	39
6.5. ZAGROŻENIE POWODZIOWE I PRZED SKUTKAMI SUSZY	39
6.6. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	40
6.7. HAŁAS	40
6.8. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	40
7. IDENTYFIKACJA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE	41
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	43
9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU AKTUALIZACJI PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	44
10. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY.....	44
11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	44
12. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	45
13. WNIOSKI KOŃCOWE	45
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	46
15. LITERATURA.....	46

SPIS TABEL

TABELA 1 POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	10
TABELA 2. ŚREDNIE WIELOLETNIE WYBRANYCH CECH KLIMATYCZNYCH (1971-1980).....	10
TABELA 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE W LATACH 2005-2008.....	11
TABELA 4 PODMIOTY GOSPODARKI W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE ZAREJESTROWANE W REGON W LATACH 2005 – 2008.....	11
TABELA 5 GOSPODARSTWA WG RODZAJU I GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	12
TABELA 6 STRUKTURA SIECI WODOCIĄGOWEJ W 2009 ROKU WRAZ Z PRZYŁĄCZAMI W SYSTEMIE ZAOPATRZENIA W WODĘ GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	12

TABELA 7 ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POWIECIE PILSKIM DLA LAT 2005 - 2008	13
TABELA 8 ZUŻYCIENIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W MIASTACH POWIATU PILSKIEGO DLA LAT 2005 – 2008	13
TABELA 9 SPRZEDAŻ ENERGII CIEPLNEJ W CIĄGU ROKU ORAZ ILOŚĆ KOTŁOWNI I SIECI CIEPLNEJ W POWIECIE PILSKIM W LATACH 2005 - 2008.....	14
TABELA 10. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.....	17
TABELA 11 BONITACJA JAKOŚCI GLEB WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	20
TABELA 12 KOMPLEKSY PRZYDATNOŚCI ROLNICZEJ GRUNTÓW ORNYCH WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO	20
TABELA 13 WYNIKI BADAŃ GLEB DLA GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE W LATACH 2000 - 2004.....	20
TABELA 14. GŁÓWNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH (GZWP) NA TERENIE GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE. ..	21
TABELA 15 OCENA POD KĄTEM PRZYDATNOŚCI WÓD DO BYTOWANIA RYB W WARUNKACH NATURALNYCH W PUNKCIE POMIAROWO – KONTROLNYM NOTEC (WODOWSKAZ ŻUŁAWKA)	36
TABELA 16. CHARAKTERYSTYKA NAJWIĘKSZYCH KOTŁOWNI W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.....	36
TABELA 17 WYNIKI KLASYFIKACJI STREF POD KĄTEM OCHRONY ZDROWIA W ROKU 2009	37
TABELA 18 PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA (W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE) NA NASTĘPUJĄCE ZAGADNIENIA I ASPEKTY ŚRODOWISKA	41

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1 STRUKTURA POWIERZCHNI UŻYTKÓW W GMINIE MIASTECZKO KRAJEŃSKIE.....	BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.
RYSUNEK 2 PRIORYTETY POLITYKI EKOLOGICZNEJ RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ W LATACH 2009-2012 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 2016.....	31
RYSUNEK 3 OCENA STANU I POTENCJAŁU EKOLOGICZNEGO JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCW) ZA ROK 2008.....	35

SPIS MAP

MAPA 1. POŁOŻENIE GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE NA TLE POWIATU PILSKIEGO	9
MAPA 2 ROZMIESZCZENIE OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU „DOLINA NOTECI” NA TERENIE GMINY MIASTECZKO KRAJEŃSKIE	15

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

ZAŁĄCZNIK 1 POŁOŻENIE OBSZARU CHRONIONEGO KRAJOBRAZU : „DOLINA NOTECI”	49
ZAŁĄCZNIK 2 POŁOŻENIE OBSZARU NATURA 2000 „DOLINA NOTECI” PLH 300004.....	51
ZAŁĄCZNIK 3 POŁOŻENIE OBSZARU NATURA 2000 „DOLINA ŚRODKOWEJ NOTECI I KANAŁU BYDGOSKIEGO” PLB 300001	53
ZAŁĄCZNIK 4 POŁOŻENIE PROPONOWANEGO OBSZARU NATURA 2000 „STRUGA BIAŁOŚLIWKA” PLH 300054	55

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna opracowania Prognozy

Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) nakłada na organy administracji opracowujące projekty polityk, strategii, planów lub programów obowiązek przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji tych dokumentów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

1.2. Cel opracowania Prognozy

Prognoza wpływu na środowisko stosowana jest jako narzędzie prewencji podczas procesu decyzyjnego i w fazie przechodzenia do realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Ocena środowiskowych skutków realizacji strategii, polityk, programów i planów winna być podstawowym narzędziem weryfikacji zamierzeń administracji rządowej i samorządowej pod kątem spełnienia zasad zrównoważonego rozwoju. Aby prognoza skutków wpływu na środowisko planu była efektywnym i skutecznym narzędziem zapewniającym, że podczas realizowania polityki rozwoju uwzględniane są zasady zrównoważonego rozwoju należy:

- jasno określić jej założenia i merytoryczny zakres oceny,
- koncentrować się na relacjach pomiędzy lokalnymi i krótkoterminowymi celami rozwoju związanymi z wykorzystaniem środowiska, a celami i zadaniami długoterminowymi tak, aby chronić środowisko przed nieodwracalnymi zmianami,
- określić mierniki ekologicznych oddziaływań, służących do obiektywnej oceny oddziaływań bezpośrednich i pośrednich, krótko- i długoterminowych,
- zapewnić zintegrowany proces podejmowania decyzji poprzez określenie związku pomiędzy strategiczną oceną oddziaływania a innymi instrumentami polityki rozwoju.

1.3. Zakres opracowania Prognozy

Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199 poz. 1227 ze zm.). Według tej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko powinna

1) zawierać:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określać, analizować i oceniać:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- o różnorodność biologiczną,
 - o ludzi,
 - o zwierzęta,
 - o rośliny,
 - o wodę,
 - o powietrze,
 - o powierzchnię ziemi,
 - o krajobraz,
 - o klimat,
 - o zasoby naturalne,
 - o zabytki,
 - o dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawiać:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres niniejszej Prognozy został uszczegółowiony poprzez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu. Analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarki odpadami na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie.

1.4. Przewidywane metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar gminy, wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń Aktualizacji Planu. Jest zatem oczywiste, że obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru będącego przedmiotem tego dokumentu, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Analiza skutków realizacji postanowień Aktualizacji Planu wykonywana będzie zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 ze zm.). Zgodnie z przepisami ww. ustawy gminy sporządzają co 2 lata Sprawozdania z wykonania Planów Gospodarki Odpadami, które przedstawiane są radzie gminy (art. 18 POŚ). Natomiast co cztery lata Plan będzie aktualizowany.

2. Istniejący stan środowiska w gminie

2.1. Położenie i uwarunkowania z nim związane

Gmina Miasteczko Krajeńskie zlokalizowana jest w północnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie Pilskim. Zajmuje obszar o powierzchni 70,7 km² co stanowi 5,6 % powiatu, zamieszkiwany przez 3259 osób. Wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi 46,1 osób/km², kwalifikując gminę do słabo zaludnionych. Lokalizację gminy na tle powiatu pilskiego przedstawia Mapa 1. Siedziba władz samorządowych gminy mieści się w Miasteczku Krajeńskim. Odległość z siedziby Urzędu Gminy wynosi: do Piły - 18 km, do Poznania – 100 km.

Gmina Miasteczko Krajeńskie graniczy z następującymi gminami, od:

- północy z gminą Wysoka,
- wschodu Białośliwie,
- południa z gminami Szamocin i Chodzież,

– zachodu z gminą Kaczory.

Miejscowości połączone są niezbyt gęstą siecią dróg gminnych i lokalnych. Drogi krajowa odgrywająca znaczącą rolę na terenie gminy to droga nr 10 Bydgoszcz – Szczecin.

Istotną rolę odgrywają również połączenia kolejowe, do najważniejszych należy linia: Gorzów Wlkp. – Bydgoszcz.

Gmina Miasteczko Krajeńskie w całości pokrywa się z obszarem dorzecza Noteci. Charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi: prawie 62,9% powierzchni gminy objęte jest ochroną prawną.

Gmina Miasteczko Krajeńskie zgodnie z fizyczno-geograficznym podziałem J. Kondrackiego znajduje się w dwóch makroregionach: Pojezierza Południowopomorskiego i Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Pierwszy z wymienionych makroregionów obejmuje głównie fragmenty Pojezierza Krajeńskiego, drugi Dolinę Środkowej Noteci. W krajobrazie wyraźnie zaznaczają się obszary wysoczyznowe, których granicę stanowi pas wzgórz morenowych oraz obniżenie pradoliny Noteci.

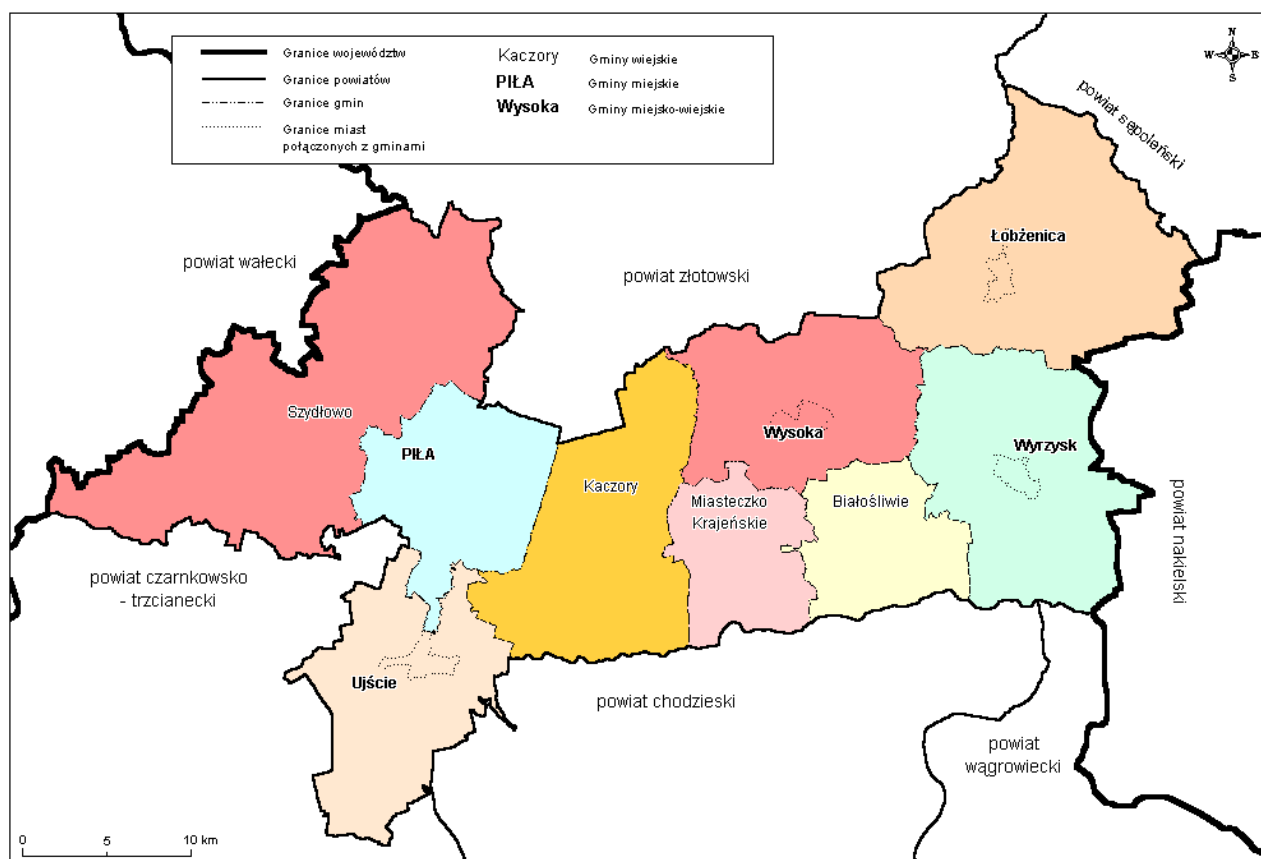
W ujęciu hydrograficznym gmina leży w dorzeczu Noteci. Odwadniana jest przez rzekę Notec i Strugę Białosiłwską. Północno-zachodnia część obszaru położona jest w bezodpływowej zlewni Kanału Okaliniec.

Gmina Miasteczko Krajeńskie cechuje się dużym zróżnicowaniem powierzchni terenu.

Około 60% obszaru gminy leży na wysoczyźnie, której południową granicę stanowi pas wzgórz morenowych w rejonie Wolska i Miasteczka Krajeńskiego, na zapleczu wzgórz jest morena denną przeważnie falista. Powierzchnia wysoczyzny morenowej charakteryzuje się deniwelacjami 20-40 m. Deniwelacje rosną w strefie krawędziowej pradoliny Noteci, gdzie wynoszą 80-100 m. Charakterystyczne dla strefy krawędziowej są głębokie parowy, o silnym nachyleniu stoków, co sprzyja rozwojowi procesów erozyjnych.

Południowa część gminy położona jest w pradolinie Noteci. Jest to płaskie, przeważnie zabagnione dno, o wysokości 49-54 m n.p.m. Dno pradoliny pocięte jest licznymi rowami i zagłębieniami po eksploatacji torfu.

Mapa 1. Położenie gminy Miasteczko Krajeńskie na tle powiatu pilskiego

2.2. Użytkowanie gruntów w gminie Miasteczko Krajeńskie

W roku 2006 powierzchnia ogółem gruntów rolnych wynosiła: 7072 ha fizycznych z tego użytki rolne – 4391 ha, z czego grunty orne – 2263 ha, sady – 269 ha, pastwiska – 269 ha, łąki trwałe – 1626 ha.

Tabela 1 Powierzchnia użytków rolnych w Gminie Miasteczko Krajeńskie

Rodzaj gruntów rolnych	Powierzchnia (ha)
Użytki rolne	4391
Grunty orne ogółem	2263
w tym:	-
– grunty orne pod zasiewami	2150
– grunty orne ugory	133
Sady	233
Łąki trwałe	1626
Pastwiska	269
Lasy i grunty leśne	2101
Pozostałe grunty	580
Ogółem	7072

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

2.3. Klimat

Klimat w gminie Miasteczko Krajeńskie należy do strefy klimatu umiarkowanego, w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. Przejściowość ta uwidacznia się głównie zmiennymi stanami pogody, które uwarunkowane są rodzajem napływających mas powietrza. Przeważają wiatry z sektora zachodniego.

W świetle regionalizacji rolniczo-klimatycznej roku Gumińskiego obszar gminy wchodzi w skład dzielnicy bydgoskiej.

Notuje się tu 30-35 dni mroźnych, około 107 dni z przymrozkami i 38-50 dni z pokrywą śnieżną. Opad średnioroczny kształtuje się na poziomie 550 mm, a długość okresu wegetacyjnego określono na 210-215 dni.

Tereny wysoczyznowe, rolnicze położone w gminie Miasteczko Krajeńskie są z reguły dobrze nasłonecznione i przewietrzane wskutek braku większych kompleksów leśnych i małego zróżnicowania hipsometrycznego.

W dolinie Noteci często występują mgły, inwersyjne układy temperatury, liczba dni z przymrozkami jest większa o około 20%.

Warunki klimatyczne dla tej dzielnicy oceniane są na stacji meteorologicznej w Pile, co przedstawiono poniżej.

Tabela 2. Średnie wieloletnie wybranych cech klimatycznych (1971-1980)

Miasto	Średnia temperatura powietrza	Względna wilgotność powietrza	Zachmurzenie ogólne nieba	Suma opadów	Średnia prędkość wiatru
	[°C]	[%]	[%]	[mm]	[m/s]

Piła	7,6	81	56	546	3,4
------	-----	----	----	-----	-----

2.4. Społeczność

Liczba ludności gminy Miasteczko Krajeńskie wyniosła 3 259 osób (stan na dzień 31 grudnia 2008 r.). W stosunku do roku 2005 liczba mieszkańców wzrosła o 0,5%.

Tabela 3 Liczba mieszkańców w gminie Miasteczko Krajeńskie w latach 2005-2008

	2005	2006	2007	2008
ogółem	3 244	3 245	3 241	3 259
mężczyźni	1 629	1 624	1 616	1 623
kobiety	1 615	1 621	1 625	1 636

Źródło: GUS

2.5. Gospodarka

Głównym potencjałem gminy jest rolnictwo a użytki rolne stanowią 62,5% ogólnej powierzchni gminy. Dominuje produkcja sadownicza oraz zbóż podstawowych. Wiele gospodarstw rolnych nastawiło się na sadownictwo i warzywnictwo. Zadbane sady są wizytówką takich sołectw jak: Okaliniec, Grabówno, Grabionna, Miasteczko Krajeńskie, Wolsko. W zasadzie nie działają tutaj większe zakłady produkcyjne.

W rejestrze REGON jest ujętych 178 podmiotów gospodarki narodowej: 14 w sektorze publicznym, 164 w sektorze prywatnym. Liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 100 osób zamieszkujących gminę Miasteczko Krajeńskie wynosi 92,09 dla sektora prywatnego.

Tabela 4 Podmioty gospodarki w Gminie Miasteczko Krajeńskie zarejestrowane w REGON w latach 2005 – 2008

Sekcje PKD	2005	2006	2007	2008
ogółem	177	190	194	178
rolnictwo, leśnictwo. Łowiectwo, rybactwo	22	23	23	24
wytwarzanie i zaopatrywanie w gaz, energię elektryczną, parę wodną i gorącą wodę	20	23	20	15
budownictwo	11	13	18	19
handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów	51	52	53	44
transport i gospodarka magazynowa	6	5	6	5
zakwaterowanie i usługi gastronomiczne	15	14	17	16
informacja i komunikacja	4	4	5	4
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	13	13	13
działalność związana z obsługą rynku nieruchomościami	6	6	6	6
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	14	15	12	12
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5	6	5	6
administracja publiczna i obrona narodowa	12	16	16	14

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

Poza wyżej wymienionymi podmiotami gospodarczymi jest w gminie 499 gospodarstw rolnych, w tym 292 indywidualne gospodarstwa rolne powyżej 1 ha gruntów. Małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1 do 10 ha stanowią 63,7 % ogółu indywidualnych gospodarstw rolnych. Liczbę gospodarstw rolnych w gminie według grup obszarowych przedstawia tabela.

Tabela 5 Gospodarstwa wg rodzaju i grup obszarowych użytków rolnych w Gminie Miasteczko Krajeńskie

Grupy obszarowe gospodarstw rolnych	Liczba gospodarstw	% gospodarstw
do 1 ha włącznie(działki rolne)	207	41,48
1 do 2 ha	100	20,04
2 do 5 ha	31	6,21
5 do 7 ha	16	3,21
7 do 10 ha	39	7,82
10 do 15 ha	38	7,62
15 do 20 ha	27	5,41
20 do 50 ha	36	7,21
50 do 100 ha	5	1,00
Gospodarstwa rolne ogółem	499	100,00

Źródło: Powszechny Spis Rolny 2002 r.

Na terenie gminy nie ma przemysłu, istnieje natomiast kilka większych zakładów, działających w różnych sektorach produkcji i usług. Do ważnych z całą pewnością należy zaliczyć firmę budowlaną z Miasteczka Krajeńskiego, a także zakłady tartaczne z Grabówna i Brzostowa, Zakład Usług Leśnych Ireneusza Krzemińskiego w Grabównie oraz Firmę „AGROMIAST” z Brzostowa. Ciekawy zakład garncarstwa i ceramiki istnieje w Miasteczku Krajeńskim. Stosunkowo dobrze rozwinięta jest sfera handlu i usług. W każdej wsi (poza Wolskiem) znajduje się sklep spożywczy, a w niektórych spotkać można nawet kilka punktów handlowych. W Miasteczku Krajeńskim znajdują się: apteka, gabinety lekarskie, ośrodek rehabilitacji ruchowej, działa filia Banku Spółdzielczego.

2.6. Infrastruktura inżynierjno-techniczna

2.6.1. Zaopatrzenie w wodę

Wszystkie miejscowości gminy posiadają sieć wodociągową. Długość czynnej sieci wodociągowej rozdzielczej wynosi 51,47 km. W gminie są 537 podłączenia budynków mieszkalnych do wodociągów. Sieć obsługuje 3008 mieszkańców, 92,3 % mieszkańców gminy korzysta z wody z sieci wodociągowej.

System zaopatrzenia w wodę składa się z pięciu niezależnych podsystemów. Ujęcia wody zlokalizowane są w Brzostowie, Miasteczku Krajeńskim, Grabioniej, Grabównie i w Okalińcu.

Zapas wody uzdatnionej oraz ciśnienie w ciekach zapewniają zbiorniki terenowe w Lasku Grabowskim o pojemności 4x100 m³ i rzędnej maksymalnej 139,15 m n.p.m.

Pięć ujęć wody posiadają strefy ochrony pośredniej. System urządzeń wodociagowych zapewnia odpowiednią pod względem jakościowym ilość wody dla mieszkańców i podmiotów gospodarczych. Eksploatacją wodociągów wiejskich zajmuje się Urząd Gminy.

Tabela 6 Struktura sieci wodociągowej w 2009 roku wraz z przyłączami w systemie zaopatrzenia w wodę gminy Miasteczko Krajeńskie

długość czynnej sieci rozdzielczej	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	ludność korzystająca z sieci wodociągowej
[km]	[szt]	[osoba]
51,47	537	3 008

Źródło: GUS: Gospodarka komunalna

2.6.2. System kanalizacji sanitarnej

W gminie Miasteczko Krajeńskie tylko miejscowość Brzostowo posiada system odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Sieć kanalizacyjna we wsi Brzostowo ma długość 1,0 km. Korzysta z niej 148 osób. Zatem obecny stan sanitarnej infrastruktury technicznej uniemożliwia prawidłowe uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej. Poziom skanalizowania gminy wynosi 5,7 %.

Na terenie gminy w miejscowości Brzostowo znajduje się mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków. Oczyszczone wody trafiają do rowu melioracyjnego, dzienna ilość ścieków docierających do oczyszczalni wynosi 29 m³/dobę, jednakże możliwości oczyszczalni mogą wynieść 64,4 m³/dobę.

Rozpoczęto budowę sieci kanalizacji sanitarnej. Zgodnie z opracowaną już *dokumentacją kanalizacji sanitarnej w Gminie Miasteczko Krajeńskie*, proponuje się oczyszczanie ścieków komunalnych powstających na terenie Gminy, w gminnej (zbiorczej, grupowej) oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Brzostowie w miejscu oczyszczalni istniejącej.

2.6.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina zasilana jest w energię elektryczną linią WN 110 kV doprowadzoną z Wyrzyska. W Miasteczku Krajeńskim funkcjonuje Główny Punkt Zasilania o mocy 1x 10 MVA, z którego rozprowadzane są linie średniego napięcia 15 kV do około 30 stacji transformatorowych na terenie gminy.

Poniższa tabela przedstawia zużycie energii elektrycznej w powiecie Piłskim dla lat 2005 – 2008. W ciągu czterech lat zużycie energii wzrosło o 32,5 kW.h na jednego mieszkańca, podczas gdy na jednego korzystającego/ odbiorcę o 44,8 kW.h.

Tabela 7 Zużycie energii elektrycznej w powiecie Piłskim dla lat 2005 - 2008

	J. m.	2005	2006	2007	2008
energia elektryczna w miastach					
na 1 mieszkańca	kW.h	612,6	626,7	633,6	645,1
na 1 korzystającego / odbiorcę	kW.h	1 801,5	1 831,4	1 818,6	1 846,3

Źródło: GUS: Gospodarka komunalna

W poniższej tabeli również można zaobserwować stały wzrost zużycia energii elektrycznej w okresie 2005 – 2008. Znacząca jest również liczba odbiorców energii elektrycznej, która w przeciągu czterech lat wzrosła o 624 sztuk i która generuje wzrost zużycia energii na jednego mieszkańca, bądź na jednego korzystającego.

Tabela 8 Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w miastach powiatu Piłskiego dla lat 2005 – 2008

	J.m.	2005	2006	2007	2008
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt	30 695	30 830	31 242	31 319

zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW.h	55 298	56 463	56 817	57 825
---	------	--------	--------	--------	--------

Źródło: GUS: Gospodarka komunalna

2.6.4. Zaopatrzenie w ciepło

W poniższej tabeli zamieszczono informacje o sprzedaży energii cieplnej w ciągu roku oraz ilości kotłowni i sieci ciepłej w powiecie Piłskim w latach 2005 – 2008. Z danych tych wynika, że sprzedaż energii maleje, różnica pomiędzy latami 2005 – 2005 wynosi 112 142,7 GJ. Ilość kotłowni i sieci ciepłej w 2007 roku bardzo spadła, ale już w 2008 powróciła do ilości pierwotnej 2005 roku, czyli 46 obiektów.

Tabela 9 Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku oraz ilość kotłowni i sieci ciepłej w powiecie Piłskim w latach 2005 - 2008

	J.m.	2005	2006	2007	2008
Sprzedaż energii cieplnej w ciągu roku	GJ	658 079,4	622 935,0	625 851,2	545 936,7
Kotłownie i sieć ciepła	ob.	46	49	27	46

Źródło: GUS: Gospodarka komunalna

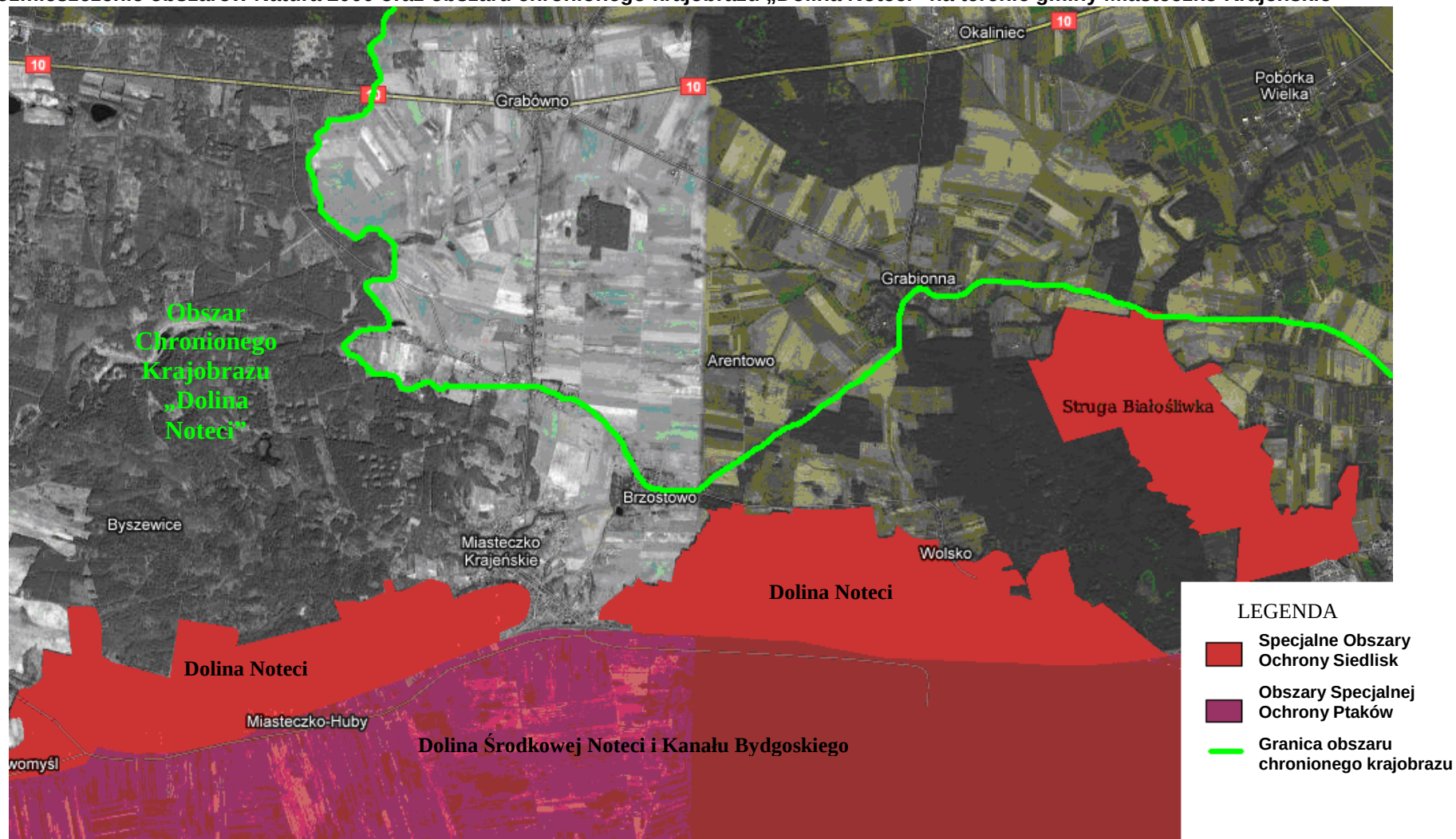
2.7. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i zasobów przyrody

Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie prawną ochroną objęto powierzchnię 4450 ha, co stanowi 62,9% obszaru gminy. Jest to obszar chronionego krajobrazu Dolina Noteci oraz fragmenty obszaru sieci Natura 2000. W obrębie obszaru objętego ochroną zlokalizowano osiem użytków ekologicznych. Na terenie gminy ustanowiono również 12 pomników przyrody (drzewa, aleje, grupy drzew), a dwa okazy są projektowane do uznania za pomnik.

Na mapie poniżej zaznaczono obszary Natura 2000 oraz obszar chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, które swoim zasięgiem obejmują obszar gminy Miasteczko Krajeńskie.

Mapa 2 Rozmieszczenie obszarów Natura 2000 oraz obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie

Źródło: opracowane na podstawie: <http://mapa.ekoportal.pl/>

2.7.1. Obszary chronionego krajobrazu

Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Noteci leży niemal w całości w makroregionie Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej i mezoregionie Doliny Środkowej Noteci. Charakteryzuje ją krajobraz łąkowo – polno – osadniczy, fragmentarycznie jeziorno – leśno – łąkowy. W samej pradolinie rzeki Noteć przeważa ekosystem łąkowy. Granice obszaru przebiegające przez gminę Miasteczko Krajeńskie są przedstawione na mapie w załączniku 1. W odniesieniu do obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” obowiązuje rozporządzenie Nr 25/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 października 2007 r. w sprawie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego Nr 170, poz. 3714). Paragraf 3 powyższego rozporządzenia ustala działania, które są zakazane na terenie obszaru chronionego krajobrazu:

1. Na terenie obszaru wprowadza się następujące zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 ze zmianami¹¹);
- 3) niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skal, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy obszarów znajdujących się w granicach administracyjnych miast: Czarnków, Ujście, Chodzież, Margonin i Wyrzysk, a także nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszaru.

3. Zakazy, o których mowa w ust. 1, nie dotyczą ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia.

2.7.2. Pomniki przyrody

W gminie Miasteczko Krajeńskie znajdują się pomniki przyrody ożywionej, na które składają się pojedyncze drzewa, grupy drzew oraz aleje. Wykaz pomników przyrody w gminie Miasteczko Krajeńskie przedstawia Tabela 10.

Tabela 10. Wykaz pomników przyrody w gminie Miasteczko Krajeńskie

Pozycja w rejestrze	Opis przedmiotu objętego ochroną	Lokalizacja obiektu objętego ochroną
56	Dąb szypułkowy o obwodzie 507 cm, wysokości 23 m, szerokości korony 17 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska, Oddział 176f (obecnie 176g). Drzewo rośnie w kompleksie leśnym. Uznane za pomnik przyrody w 1954 roku.
57	Dąb szypułkowy o obwodzie 630 cm, wysokości 25 m, szerokości korony 23 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska, Oddział 181 h (obecnie 181 i). Drzewo rośnie w kompleksie leśnym. Uznane za pomnik przyrody 1954 roku
383	Aleja lipowa; lipa drobnolistna, 65 drzew o obwodzie od 250 do 470 cm, wysokości od 15 do 19 m, szerokości korony od 11 do 19 m.	Drzewa rosną przy drodze z Okalińca do Grabionnej w pobliżu wsi Grabionna. Uznane za pomnik przyrody w 1984 roku.
384	Grupa 3 drzew dąb szypułkowy o obwodzie 280, 290, 400 cm, wysokości 24, 25 m, szerokości korony 15, 19, 25 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska, Oddział 123 h. Drzewa rosną przy uprawie leśnej, od strony zachodniej grunty wsi Grabówno. Uznane za pomnik przyrody w 1984 roku.
666	Buk zwyczajny o obwodzie 340 cm, wysokości 27 m, szerokości korony 30m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, Oddział 192 h. Drzewo rośnie w kompleksie leśnym, uznane za pomnik przyrody w 1986 roku.
667	Dąb szypułkowy o obwodzie 340 cm, wysokości 28 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, Oddział 1188c. Drzewo rośnie w kompleksie leśnym. Uznane za pomnik przyrody w 1996 roku
703	Grupa drzew: 2 wiązy o obwodzie 252 i 270 cm, wysokości 25 i 26 m, szerokości korony 16 i 17 m; grab pospolity o obwodzie 230 cm, wysokości 23 m, szerokości korony 13m klon zwyczajny o obwodzie 250 cm, wysokości 25 m, szerokości korony 13m, jawor o obwodzie 170 cm, wysokości 23 m, szerokości korony 15m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Brzostowo, przy oddziale 221. Drzewa rosną przy torze kolejowym Piła - Nakło, w pobliżu skrzyżowania z szosą Miasteczko – Kaczory. Uznane za pomnik przyrody w 1997 roku
1061/00	Dąb szypułkowy o obwodzie 380cm, wysokości 28 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddział 123 h. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku.
1062/00	Dąb szypułkowy o obwodzie 430 cm, wysokości 32m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddział 123 h. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku
1063/00	Dąb szypułkowy o obwodzie 380 cm, wysokości 28 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddział 123 h. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku
1064/00	Dąb szypułkowy o obwodzie 380 cm,	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddział 123 h. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku

	wysokości 27 m.	
1066/00	Czereśnia ptasia o obwodzie 380 cm, wysokości 26 m.	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Mościska oddział 122 c. Uznane za pomnik przyrody w 2000 roku
	Bluszcz pospolity	Nadleśnictwo Kaczory, Leśnictwo Białosłowie oddział 155d. Uznane za pomnik przyrody w 2001r.
	Dąb bezszypułkowy o obwodzie 461 cm, wysokości 26 m.	Nadleśnictwo Kaczory Osada Leśna Solnówek oddział 179 g

Źródło: Strategia rozwoju gminy Miasteczko Krajeńskie do 2015 roku

2.7.3. Użytki ekologiczne

Uchwałą nr XXVIII/109/2005 Rady Gminy Miasteczko Krajeńskie z dnia 29 czerwca 2005 roku zostały ustanowione na obszarze chronionego krajobrazu użytki ekologiczne w celu ochrony ekosystemów mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów środowisk takich jak: naturalne zbiorniki wodne, kępy drzew i krzewów, bagna oraz zabezpieczenie atrakcyjnego ekosystemu i zachowanie w nienaruszonej formie szaty roślinnej i gatunków zwierząt chronionych. Ustanowiono następujące użytki ekologiczne:

- Czarne Jezioro - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Brzostowo
- Czerwone Bagna - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Brzostowo,
- Staw Szulca - obręb ewidencyjny Miasteczko -Huby, leśnictwo Brzostowo
- Bagno Ustronie - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Brzostowo
- Torfowisko Żurawiniec - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Brzostowo,
- Zgniłe Jezioro - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Brzostowo,
- Kocewskie Zarośla - obręb ewidencyjny Miasteczko-Huby, leśnictwo Brzostowo,
- Torfniaki Solnówskie - obręb ewidencyjny Grabówno, leśnictwo Mościska.

2.7.4. Obszary Natura 2000

Na obszarze gminy zlokalizowany są trzy fragmenty obszaru sieci NATURA 2000:

- Obszar Specjalnej Ochrony Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego (PLB 300001) obejmujący miejscowości: Bąkowo, Żuławkę i Wyciąg. Na terenie gminy zajmuje obszar 2017, 0 ha. Obszar obejmuje pradolinę rzeczną o zmiennej szerokości od 2 do 8 km, która ma tu przebieg równoleżnikowy. Od północy obszar graniczy z wysoczyzną Pojezierza Krajeńskiego - maksymalne deniwelacje pomiędzy dnem doliny a skrajem wysoczyzny dochodzą tu do 140 m. Od południa pradolina jest ograniczona piaszczystym Tarasem Szamocińskim, zajęтым w znacznej mierze przez lasy, stykającym się z krawędzią Pojezierza Chodzieskiego. Znaczne części pradoliny zostały zmeliorowane i prowadzona jest na nich gospodarka łkowa. W kilku miejscach pradoliny założono stawy rybne, na których prowadzona jest intensywna hodowla ryb - stawy Antoniny, Smogulec, Ostrówek, Występ i Ślesin. Zachodnia część pradoliny, objęta przez obszar, jest obecnie doliną Noteci. Część wschodnia jest doliną Żeglownego Kanału Bydgoskiego, wybudowanego w końcu XVIII w., łączącego dorzecza Odry i Wisły. Zagrożenie stanowią zmiany reżimu hydrologicznego, zaniechanie pastersko-łkarskiego użytkowania terenów zajętych przez użytki zielone, na stawach rybnych zarówno zaniechanie, jak i intensyfikacja gospodarki stawowej. Obszar podlega działaniom z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Istniejące obiekty i urządzenia związane z ochroną przeciwpowodziową oraz koryto rzeczne wymagają utrzymywania ich w należyłym stanie technicznym. Na obszarze będą prowadzone działania zapewniające swobodny spływ wód oraz lodu. Przy wykonywaniu powyższych zadań zachowana zostanie dbałość o utrzymanie dobrego stanu ekologicznego doliny. Wykonywanie tych prac obejmuje różne fragmenty doliny rzecznej i nie ma istotnego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Granice obszaru przebiegające przez gminę Miasteczko Krajeńskie są przedstawione na mapie w załączniku 3.

- Specjalny Obszar Ochrony Dolina Noteci (PLH 300004), którego fragment obejmuje ok. 4,2% powierzchni gminy. Obszar obejmuje fragment doliny Noteci między miejscowością Wieleń a Bydgoszczą. Obszar jest w dużej części zajęty przez torfowiska niskie, z fragmentami zalewowych łąk i trzcinowisk, z enklawami zakrzewień i zadrzewień. Na zboczach doliny znajdują się płaty muraw kserotermicznych. W okolicach Goraja, Pianówki i Góry oraz Ślesina występują kompleksy buczyn i dąbrów, w tym m. in. siedlisk przyrodniczych: ciepłolubnej dąbrowy i mieszanych lasów zboczowych. Teren przecinają kanały i rowy odwadniające. Liczne są starorzecza i wypełnione wodą doły potorfowe. Miejscami występują rozległe płaty łągów. Łąki są intensywnie użytkowane. Zagrożeniem jest zarówno intensyfikacja użytkowania łąk, zwłaszcza ich nawożenie, jak również zarastanie ich w procesie sukcesji przez zarośla wierzbowe. Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska jest osuszanie terenu, wycinka drzew i krzewów oraz eutrofizacja i zanieczyszczenie wód, m.in. napływ zanieczyszczonych wód z Gwdy. W sąsiedztwie obszaru znajdują się liczne zakłady przemysłowe, np. pozyskujące Żwiry (Wąlkowice), browar (Czarnków), zakłady drzewne (Czarnków), mogące być źródłem zanieczyszczeń. Planuje się także rozwój turystyki sezonowej (letnie rejsy po rzece).

Granice obszaru przebiegające przez gminę Miasteczko Krajeńskie są przedstawione na mapie w załączniku 2.

- Proponowany Obszar Specjalnej Ochrony Struga Białośliwska (PLH 300054). Obszar obejmuje dolinę Białośliwki: krótkiego lecz bystrego dopływu Noteci, zasilanego wodami źródłiskowymi. Obszar wyznaczono ze względu na doskonale zachowane grądy i dąbrowy. Ostoja obejmuje wyniesione formy moreny czołowej oraz dolinę cieku uchodzącego do Noteci. Jest to obszar usytuowany w granicach mezoregionu Pojezierza Krajeńskiego, należący do regionu kujawsko-pomorskiego, podprovincji Pojezierza Południowopomorskiego. Lokalnie jest silnie zróżnicowany morfologicznie, odznacza się dość dużymi różnicami wysokości względnej (od około 60+148m n.p.m). Spływające wody polodowcowe doprowadziły do powstania licznych wąwozów rozcinających morenę czołową. Dominujące siedliska mineralne, o stosunkowo żyznych glebach, są opanowane przez drzewostany gospodarcze w różnych klasach wieku. Przeważającą część zajmują grądy, niewielki jest udział świetlistej dąbrowy i kwaśnej dąbrowy. Istotny udział powierzchniowy mają leśne zbiorowiska zastępcze: głównie z sosną pospolitą, świerkiem oraz uprawa jodły. W obrębie kompleksu leśnego występują niewielkie nisze źródłiskowe. Siedliska higrofilne i wodne z podłożem organicznym związane są z doliną cieku. Stwierdzono tam zarówno lasy bagienne (olsy i łąg jesionowo-olszowy), łąg wiązowo-jesionowy, jak i użytki zielone: pastwiska i ziołorośla. Obecne są także eutroficzne zbiorniki wodne - stawy rybne z właściwą dla nich roślinnością wodną i szuwarową.

Granice obszaru przebiegające przez gminę Miasteczko Krajeńskie są przedstawione na mapie w załączniku 4.

2.7.5. Lasy

Tereny leśne występują głównie w zachodniej i wschodniej części gminy.

Powierzchnia gruntów leśnych ogółem w gminie Miasteczko Krajeńskie (wg stanu na dzień 31.12. 2008 rok, GUS) wynosi 1915,7. ha, w tym lasy zajmują powierzchnię 1859. ha, co daje wskaźnik lesistości 26,3 % (lesistość województwa wielkopolskiego wynosi 25,2%).

Lasy gminne zajmują powierzchnię zaledwie 44,1 ha.

Lasy będące własnością Skarbu Państwa administrowane są przez Nadleśnictwo Kaczory, podlegające pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Pile (RDLP Piła).

Dominującym siedliskiem jest siedlisko lasu świeżego (Lśw) i lasu mieszanego świeżego (LMśw) zajmującego razem ok. 60% drzewostanu. Lasy boru mieszanego świeżego (BMśw) zajmują 30%, boru świeżego (Bśw) około 5% i olsu (OL) ok. 2,5%.

2.7.6. Ochrona powierzchni ziemi

W gminie występuje stosunkowo duże zróżnicowanie warunków glebowych. Na dnie pradoliny są gleby bagienne: mułowo - torfowe i murszowe oraz mady. Wysoczyzna ma gleby brunatne, najczęściej sklasyfikowane jako grunty klas bonitacyjnych: IVa i IVb. Wśród gleb brunatnych występują niewielkie obszary gleb bielcowych IV i V klasy bonitacyjnej. Gleby klasy VI pokrywają niewielki odsetek gruntów.

Tabela 11 Bonitacja jakości gleb województwa Wielkopolskiego

	Klasy bonitacyjne gruntów ornych wyrażone w procentach								
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	IV RZ
Powiat Pilski	0	0	7	19	32	19	16	6	1
Miasteczko Krajeńskie	0	0	14	17	24	25	15	5	0

Źródło: Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000 – 2004

Tabela 12 Kompleksy przydatności rolniczej gruntów ornych województwa wielkopolskiego

	Grunty orne w % powierzchni								
	Pszenny bardzo dobry	Pszenny dobry	Pszenny wadliwy	Żytni bardzo dobry	Żytni dobry	Żytni słaby	Żytni bardzo słaby	Zbożowo – pastewny mocny	Zbożowo – pastewny słaby
Powiat Pilski	0	7	3	34	27	18	7	2	2
Miasteczko Krajeńskie	0	1	7	39	27	17	6	1	2

Źródło: Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000 – 2004

Z powyższych tabel można ocenić przydatność gleb w gminie Miasteczko Krajeńskie. Prawie połowa z nich posiada klasę IVa lub IVb. Prawie 40 % powierzchni gleb posiada kompleks przydatności rolniczej żytni bardzo dobry, a ponad jedna czwarta żytni słaby.

Okręgowa stacja chemiczno – rolnicza w Poznaniu przeprowadziła w latach 2000 – 2004 badania gleb w Wielkopolsce. Gleby gminy Miasteczko Krajeńskie charakteryzują się bardzo niską zawartością magnezu oraz potasu.

Tabela 13 Wyniki badań gleb dla gminy miasteczko Krajeńskie w latach 2000 - 2004

	Powierzchnia przebadanych użytków rolnych [ha]	Liczba prób	Odczyn gleb					Potrzeby wapnowania				
			Bardzo kwaśne	kwaśne	Lekko kwaśne	Obojętne	zasadowe	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
Miasteczko Krajeńskie	1552	388	14,2	25,0	32,5	20,9	7,5	23,2	12,9	17,5	16,2	30,2

Źródło: Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000 – 2004

2.8. Zasoby naturalne występujące na terenie gminy

2.8.1. Wody podziemne

Według podziału hydrogeologicznego gmina Miasteczko Krajeńskie należy do regionu pomorsko-kujawskiego (III), w tym do podregionu pomorskiego (III 1) z wydzielonymi rejonami: doliny Noteci i Łobżonki.

W ramach podregionu pomorskiego na obszarach wysoczyznowych, głównym poziomem użytkowym jest poziom czwartorzędowy, podrzędnym trzeciorzędowy. Główny poziom występuje na głębokości 40-60 m, a wydajność osiąga 70-120 m³/h-1. Lokalnie wydajności są znacznie niższe i spadają nawet do wartości 2-10 m³/h-1.

Rejon doliny Noteci jest miejscem występowania równorzędnych poziomów użytkowych w utworach trzeciorzędu i czwartorzędowy.

W rejonie Łobżenicy główny poziom użytkowy występuje w utworach miocenu na głębokości 80-100 m. Jego miąższość waha się od kilku do około 50 m, a uzyskiwane wydajności wahają się najczęściej od 30 do 70 m³/h-1.

Głębokości występowania wód podziemnych pierwszego poziomu kształtują się różnie w pradolinnej i wysoczyznowej części obszaru gminy.

Obszar gminy Miasteczko Krajeńskie leży w zasięgu dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Tabela 14. Główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP) na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie.

Nr zbiornika	Nazwa zbiornika [GZWP]	Wiek utworów wodonośnych	Typ ośrodka	Powierzchnia GZWP [km ²]	Średnia głębokość ujęć [m]	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [tys. m ³ /d]
125	Wałcz-Piła	QM	porowy	1 712	65	169
138	Pradolina Toruń-Eberswalde (Noteć)	QP	porowy	2 100	30	400

QM- czwartorzędowe zbiorniki międzymorenowe,

QP- utwory czwartorzędowe związane z pradolinami,

GZWP nr 125 obejmuje niewielki północno-zachodni fragment gminy. W obrębie tego zbiornika występują struktury hydrogeologiczne (hydrostruktury), w których zasilanie i drenaż wód podziemnych ma miejsce poprzez okna hydrogeologiczne typu erozyjnego łączące z innymi strukturami hydrogeologicznymi. Południowa część gminy położona jest w obrębie GZWP nr 138, objętego w całości najwyższą ochroną.

2.8.2. Wody powierzchniowe

Na obszarze gminy jest bardzo mało wód powierzchniowych. Wody powierzchniowe zajmują tylko 97 ha, co stanowi 1,37 % powierzchni ogólnej gminy. Większość powierzchni wód znajduje się w rowach (72 ha) i wodach płynących (14 ha) oraz wodach stojących (11 ha). Na terenie gminy są dwa jeziora: Jezioro Czarne o powierzchni 2,86 ha oraz jezioro okresowe „Brzostowo” (nazwa lokalna „Linki”) o powierzchni 4,0 ha. Stawy o powierzchni dwóch ha są w Grabionnej.

Południowa część gminy położona jest w zlewni bezpośredniej Noteci i odwadniana jest przez gęstą sieć rowów i krótkie strumyki mające źródła w strefie krawędziowej i zboczu pradoliny.

Wschodnia, wysoczyznowa część gminy położona jest w zlewni częściowej Strugi Białośliwskiej, płynącej poza granicami gminy. Wody do Strugi odprowadzane są przez okresowo płynące rowy.

Północno-zachodnia część gminy położona jest w bezodpływowej zlewni Kanału Okaliniec.

Na obszarze gminy wskaźnik jeziorności wynosi 0,04%.

Notowane najniższe w kraju sumy opadów dla województwa Wielkopolskiego mają znaczący wpływ na niskie zasoby wodne. W odniesieniu do obszaru całego województwa średnie odpływy powierzchniowe wynoszą 3,74 l/s/km², (dla kraju, 5,2-5,4 l/s/km²). Na tym tle średni odpływ jednostkowy dla zlewni Noteci w Białośliwiu wynosi 2,7 l/s/km².

Główne rzeki z terenu gminy posiadają typowo śnieżno-deszczowy system zasilania znajdujący odbicie w zróżnicowaniu przepływów. Wysokie stany wód związane są z roztopami i występują na ogół w marcu i kwietniu. Wezbrania letnie, związane z maksimum opadowym, zaznaczają się słabo na obszarze powiatu. Na rzekach nie występują katastrofalne niżówki (bardzo niskie stany wody będące następstwem posuchy).

Na obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie nie zlokalizowano stanowisk kontrolno-pomiarowych stanu czystości rzek.

3. Zawartość Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie

3.1. Założone cele w gospodarce odpadami na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie

Celem dalekosiężnym tworzenia planów gospodarki odpadami jest dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, w którym w pełni realizowane są zasady gospodarki odpadami, tj.:

1. Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów oraz ograniczanie ich właściwości niebezpiecznych,
2. Wykorzystywanie właściwości materiałowych i energetycznych odpadów, a w przypadku gdy odpadów nie można poddać procesom odzysku ich unieszkodliwianie, przy czym składowanie generalnie jest traktowane jako najmniej pożądany sposób postępowania z odpadami.

Przyjęte poniżej cele dla gminy Miasteczko Krajeńskie są w pełni zgodne z zapisami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2010 (KPGO 2010) oraz Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego (WPGO).

CELE GŁÓWNE

1. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
2. Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji.
3. Zwalczanie nielegalnego składowania odpadów.

3.1.1. Cele w obszarze odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2010-2013

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców najpóźniej do końca 2010 r.
2. Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010, najpóźniej do końca 2010 r.
3. Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 90% odpadów wytwarzanych w 2010 r.
4. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
5. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w regionie w ramach systemu ponadgminnego opartego na ZUO w Pile
6. Edukacja ekologiczna mieszkańców.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

1. Dalsza współpraca z pozostałymi jednostkami samorządu terytorialnego w regionie w ramach systemu ponadgminnego
2. Rozwijanie systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych.
3. Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem szkół i przedszkoli.
4. Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 85% odpadów wytwarzanych w 2014 r. i 80% wytwarzanych w 2017 roku.

3.1.2. Cele i działania w obszarze odpadów ulegających biodegradacji

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

1. Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych
 - w 2010 r. do nie więcej niż 75% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
 - w 2013 r. do nie więcej niż 50% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku;
3. Wspieranie rozwoju systemu, o nowe jednostki przetwórcze dla odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

1. Doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
2. Zmniejszanie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w 2020 roku do nie więcej niż 35% całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

3.1.3. Cele w obszarze odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych w ramach gospodarowania odpadami w wyznaczonych w planie rejonach.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych w ramach gospodarowania odpadami w wyznaczonych w planie rejonach.

3.1.4. Cele w obszarze pozostałych odpadów niebezpiecznych

ODPADY ZAWIERAJĄCE PCB

Cele krótkookresowe na rok 2010

Całkowite usunięcie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwienie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB do 30 czerwca 2010 r.

OLEJE ODPADOWE

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Selektywne zbieranie i odzysk na poziomie, co najmniej 50%, a recyklingu (rozumianego jako regeneracja) na poziomie, co najmniej 35%.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku olejów odpadowych z równoczesnym dążeniem do pełnego wykorzystania mocy przerobowych instalacji do regeneracji olejów odpadowych.

ZUŻYTE BATERIE I AKUMULATORY

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Selektywne zbieranie i odzysk zużytych baterii i akumulatorów.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku zużytych baterii i akumulatorów przenośnych

ODPADY MEDYCZNE I WETERYNARYJNE

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Współpraca i wspieranie uruchomienia wojewódzkich zakładów termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych. Lokalizacja inwestycji dostosowana do rejonów obsługi.

POJAZDY WYCOFANE Z EKSPLOATACJI

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Zapewnienie pełnej skuteczności systemu w celu przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów oraz odzysku w tym recyklingu odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Utrzymanie w pełnej skuteczności istniejącego systemu w celu kontynuowania przekazywania wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów.

ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Rozbudowa systemu selektywnego zbierania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania i odzysku zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w celu osiągnięcia w skali województwa założonych poziomów odzysku i recyklingu.

ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

1. Sukcesywne usuwanie z gospodarstw domowych i innych obiektów budowlanych, w oparciu o opracowywany projekt Programu usuwania wyrobów zawierających azbest.
2. Stwarzanie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem azbestu z otoczenia.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

1. Kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest z otoczenia.
2. Współpraca przy budowie w rejonach gospodarowania odpadami na składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wydzielonych kwater do unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest lub wybudowanie jednego centralnego składowiska.

3.1.5. Cele i działania w obszarze pozostałych odpadów

ZUŻYTE OPONY

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Selektywne zbieranie i przekazywanie od odzysku i recyklingu zużytych opon w celu osiągnięcia do roku 2010 – 85% odzysku i 15% recyklingu.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania zużytych opon w celu osiągnięcia do 2017 roku 100% odzysku i 20% recyklingu.

ODPADY Z BUDOWY, REMONTÓW I DEMONTAŻU OBIEKTÓW BUDOWLANYCH oraz INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Rozbudowa systemów zbierania tego typu odpadów

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania tego rodzaju odpadów

KOMUNALNE OSADY ŚCIEKOWE.

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego. Wyeliminowanie składowania jako metody unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzaniem do środowiska. Nadzór nad ograniczaniem składowania jako metody unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych oraz rolniczym wykorzystaniem osadów.

ODPADY OPAKOWANIOWE

Cele krótkookresowe na lata 2010 – 2013

1. Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu.
2. Wspieranie i współpraca w rozbudowie infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2017

Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w celu zapewnienia osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i recyklingu.

3.2. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

3.2.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Główne kierunki działań w zakresie gospodarowania odpadami

1. Współpraca przy budowie regionalnego kompleksowego systemu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem recyklingu wewnętrznego i wykorzystania odpadów, jako surowców wtórnych w oparciu o ZUO w Pile.
2. Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.
3. Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników wytwarzania i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
6. Wyeliminowanie praktyk niewłaściwej eksploatacji i rekultywacji składowisk odpadów.

Ustawa o odpadach wymaga podjęcia działań zapobiegających powstawaniu odpadów oraz środków mających zapewnić poprawę gospodarki odpadami. Ustawa stanowi także, że ktokolwiek podejmuje działania, których skutkiem może być powstawanie odpadów, powinien zaplanować, zaprojektować i prowadzić swoją działalność tak, aby zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość wytwarzanych odpadów i ich szkodliwy wpływ na środowisko podczas produkcji, eksploatacji i po zakończeniu użytkowania produktów. W przekonaniu autorów najbardziej skuteczne są mechanizmy finansowe, którymi może ona posługiwać się w odniesieniu do odpadów komunalnych, co w niniejszym opracowaniu znajduje odzwierciedlenie. Natomiast w przypadku odpadów przemysłowych o kształcie stymulatorów decyduje ustawodawca.

Zapobieganie dotyczy wszystkich uczestników życia produktu, tj. projektantów, producentów, dystrybutorów, a także konsumentów, a z chwilą gdy produkt staje się odpadem komunalnym, także władz lokalnych odpowiedzialnych za gospodarkę odpadami komunalnymi. Pod pojęciem „zapobieganie” rozumie się wszystkie działania zlokalizowane zasadniczo przed wytworzeniem odpadu lub przed jego przejściem przez służby komunalne, które pozwalają:

- zmniejszyć ilościowo strumień odpadów, które wymagałyby usunięcia,
- zmniejszyć uciążliwość odpadów jako takich oraz ich przeróbki,
- ułatwić usuwanie (odzysk, unieszkodliwianie) odpadów, a w szczególności wykorzystanie pozostałości poprocesowych.

Redukcja ilości wytwarzanych odpadów może być osiągnięta poprzez:

- zmniejszenie wytwarzania odpadów, głównie w wyniku oddziaływań na zachowania mieszkańców podczas zakupów oraz stosowania produktów,
- zmiany wytwarzanych odpadów w kierunku pożądanych, specyficznych materiałów, które dadzą wtórny obieg (wykorzystanie) odpadom wytwarzanym,

W efekcie zapobiegania i redukcji ilości wytwarzanych odpadów:

- nastąpi redukcja prognozowanego znacznego wzrostu ilości odpadów, będącego głównie rezultatem wzrostu ilości odpadów opakowaniowych oraz budowlanych,
- nastąpi redukcja wzrostu kosztów, będących efektem modernizacji gospodarki odpadami - akcja edukacyjna i uświadamiająca na rzecz minimalizacji wytwarzania odpadów może istotnie wpłynąć na zmniejszenie kosztów gospodarki odpadami, zatem władze lokalne mają uzasadnienie dla zarezerwowania w swoim ogólnym budżecie wydatków na wspomaganie redukcji odpadów u źródeł, np. na wspomaganie redukcji u źródła zastosowanie ulg podatkowych dla mieszkańców stosujących kompostowniki lub selektywną zbiórkę u źródła
- ograniczone zostaną problemy związane z koniecznością poszukiwania nowych lokalizacji dla instalacji przeróbki odpadów – istnieje potrzeba jak najlepszego i jak najdłuższego wykorzystywania instalacji,

3.2.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Dla ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko planuje się podjęcie następujących działań:

- rozwój lokalnych kompostowni na terenach zabudowy rozproszonej (zagrodowej i jednorodzinnej) na terenach miejskich i wiejskich,
- współpracę przy powstawaniu regionalnych zakładów unieszkodliwiania odpadów komunalnych (ZUO Piła) jako obiektów o zasięgu regionalnym z uzasadnionym ekonomicznie zastosowaniem przeładunkowego systemu transportu odpadów balastowych,
- egzekwowanie, przez właściwych wójtów i burmistrzów, zapisów regulaminów utrzymania czystości i porządku w poszczególnych gminach, w celu właściwego funkcjonowania systemu segregacji odpadów komunalnych „u źródła” oraz wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych.

3.2.3. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Odpady komunalne zbierane z terenu miasta będą docelowo trafiać do ZUO w Pile, gdzie zostają poddane procesom segregacji po czym odpowiednio skierowane do odzysku, bądź unieszkodliwiania. W ZUO prowadzona będzie segregacja odpadów przed ich składowaniem, odpady BIO zostają wydzielone ze strumienia odpadów zmieszanych i poddane procesom odzysku w kopcu energetycznym, dzięki czemu nie trafiają do unieszkodliwiania poprzez składowanie, co z kolei stanowi realizację obowiązku ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.

Na odpady biodegradowalne składają się:

- bioodpady kuchenne i ogrodowe,
- odpady z terenów zielonych,
- odpady papieru i tektury opakowaniowe,
- inne odpady papieru i tektury

Dla bioodpadów oraz nieopakowaniowych odpadów papieru i tektury nie ustalono wymaganych stopni recyklingu. Poziomem odniesienia dla oceny zmniejszenia zawartości odpadów biodegradowalnych w odpadach składowanych jest rok 1995. Z unijnej dyrektywy składowiskowej 1999/31/EC wynikają jednoznaczne wymagania dotyczące zmniejszenia ilości odpadów biologicznie rozkładalnych usuwanych na składowiska. Przyjmując jej założenia, zawartość odpadów biodegradowalnych w komunalnych odpadach składowanych nie może przekroczyć:

- w roku 2010 - 75 % masy bioodpadów składowanych w roku 1995,
- w roku 2013 - 50 % masy bioodpadów składowanych w roku 1995,
- w roku 2020 - 35 % masy bioodpadów składowanych w roku 1995.

Tab. 1. Maksymalna ilość odpadów ulegających biodegradacji możliwa do składowania w gminie Miasteczko Krajeńskie w poszczególnych latach.

Rok	Wskaźnik	Ilość odpadów biodegradowalnych w Mg
w 2010 r.	75% ilości z roku bazowego 1995	115,58
w 2013 r.	50% ilości z roku bazowego 1995	77,05
w 2020 r.	35% ilości z roku bazowego 1995	53,94

Źródło Opracowanie własne Abrys

Obecnie można realizować to poprzez:

- recykling biodegradowalnych frakcji surowcowych – papieru i tektury,
- recykling organiczny odpadów kuchennych i zielonych – kompostowanie przydomowe oraz kompostowanie lub fermentacja metanowa w instalacjach.

Recykling odpadów papieru i tektury oraz recykling organiczny odpadów zielonych nie zapewnią wymaganego stopnia redukcji masy składowanych odpadów biodegradowalnych. Aby spełnić postawione założenia dotyczące redukcji ilości odpadów biodegradowalnych w odpadach

składowanych konieczna będzie, poza realizacją przyjętych założeń dotyczących selektywnej zbiórki tektury i papieru oraz odpadów kuchennych i zielonych, kompostowanie przydomowe frakcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na obszarach z zabudową jednorodzinną.

Kompostowaniu można poddać ponad 35 % odpadów domowych, czyli w wymiernym stopniu zmniejszyć ilość odpadów wymagających usunięcia z posesji, a co się z tym wiąże, znacznie obniżyć koszty wywozu odpadów.

Uważa się, że najlepsze efekty uzyskuje się kierując do kompostowania odpady ulegające biodegradacji, takie jak:

- trawy,
- listowie drzew i krzewów,
- popielęgnacyjne i poużytkowe części roślin ozdobnych i użytkowych, z rabat ogródków działkowych i przydomowych,
- popielęgnacyjne i poużytkowe części roślin z polowej i szklarniowej uprawy warzyw,
- rozdrobnione gałęzie drzew i krzewów,
- zepsute i przeterminowane pasze i środki żywności,
- trociny i kora drzewna,
- rozkładalne organiczne odpady domowe w skład których wchodzi: niekiedy także papier - głównie gazetowy i opakowaniowy.

Dalsze zmniejszenie zawartości frakcji biorozkładalnych w odpadach składowanych możliwe jest przez:

- zwiększenie skuteczności selektywnej zbiórki frakcji surowcowych podatnych na biologiczny rozkład (papier i tektura),
- rozpoczęcie selektywnej zbiórki odpadów kuchennych – wykorzystanie wniosków z *Pilotażowego programu zbierania segregowanych odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji*,
- kontynuacja i rozwinięcie odbioru odpadów zielonych od mieszkańców,
- wydzielenie z frakcji grubej po mechanicznej obróbce odpadów mieszanych frakcji surowcowych podatnych na biologiczny rozkład (papier i tektura),
- przeznaczenie do produkcji paliwa alternatywnego frakcji grubej po mechanicznej obróbce odpadów mieszanych,
termiczne przekształcanie całości odpadów mieszanych lub części

3.3. Projektowany system gospodarki odpadami (zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie)

Przyjęto zasadnicze założenie, że gospodarka odpadami w gminie Miasteczko Krajeńskie będzie realizowana jako system zintegrowany, zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju. Założenia odnośnie projektowanego systemu gospodarki odpadami przyjęto zgodnie z zapisami ujętymi w WPGO , scharakteryzowanymi poniżej.

3.3.1. Główne założenia systemu

Odpady Komunalne.

1. zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010,
2. zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013 r. nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.,
3. zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do maksymalnie 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
4. zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2010 r. więcej niż 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995r., w 2013 r. nie więcej niż 50%.
5. zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne,

6. zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk niespełniających wymogów prawa i standardów Unii Europejskiej,
7. tworzenie, prowadzenie i doskonalenie międzygminnych kompleksów unieszkodliwiania odpadów komunalnych (zwanych w KPGO 2010 zakładami zagospodarowania odpadów),
8. wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów i „dzikich składowisk”,
9. zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
10. rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania,

Odpady niebezpieczne.

1. Selektywne zbieranie oraz odzysk odpadów niebezpiecznych.
2. Opracowanie w gminach i powiatach, w ramach planów gospodarki odpadami, programów usuwania azbestu, zawierających pełną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest.
3. Rekultywacja istniejącego w województwie składowiska odpadów niebezpiecznych oraz usunięcie z obszaru województwa magazynowanych odpadów niebezpiecznych zagrażających zdrowiu i życiu mieszkańców oraz środowiska.
4. Usunięcie z obszaru województwa, w tym powiatu do 2010 roku urządzeń i aparatów zawierających PCB.
5. Budowa instalacji do unieszkodliwiania odpadów poubojowych i pozostałych pochodzenia zwierzęcego z obszaru województwa wielkopolskiego.

Odpady pozostałe

(zużyte opony, odpady w budowy remontów i demontażu, komunalne osady ściekowe, odpady opakowaniowe)

1. Selektywne zbieranie i poddawanie odzyskowi odpadów wytworzonych w podmiotach gospodarczych działających na obszarze województwa.
2. Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów pochodzących z przemysłu.

3.3.2. Rozwiązania gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o ZZO

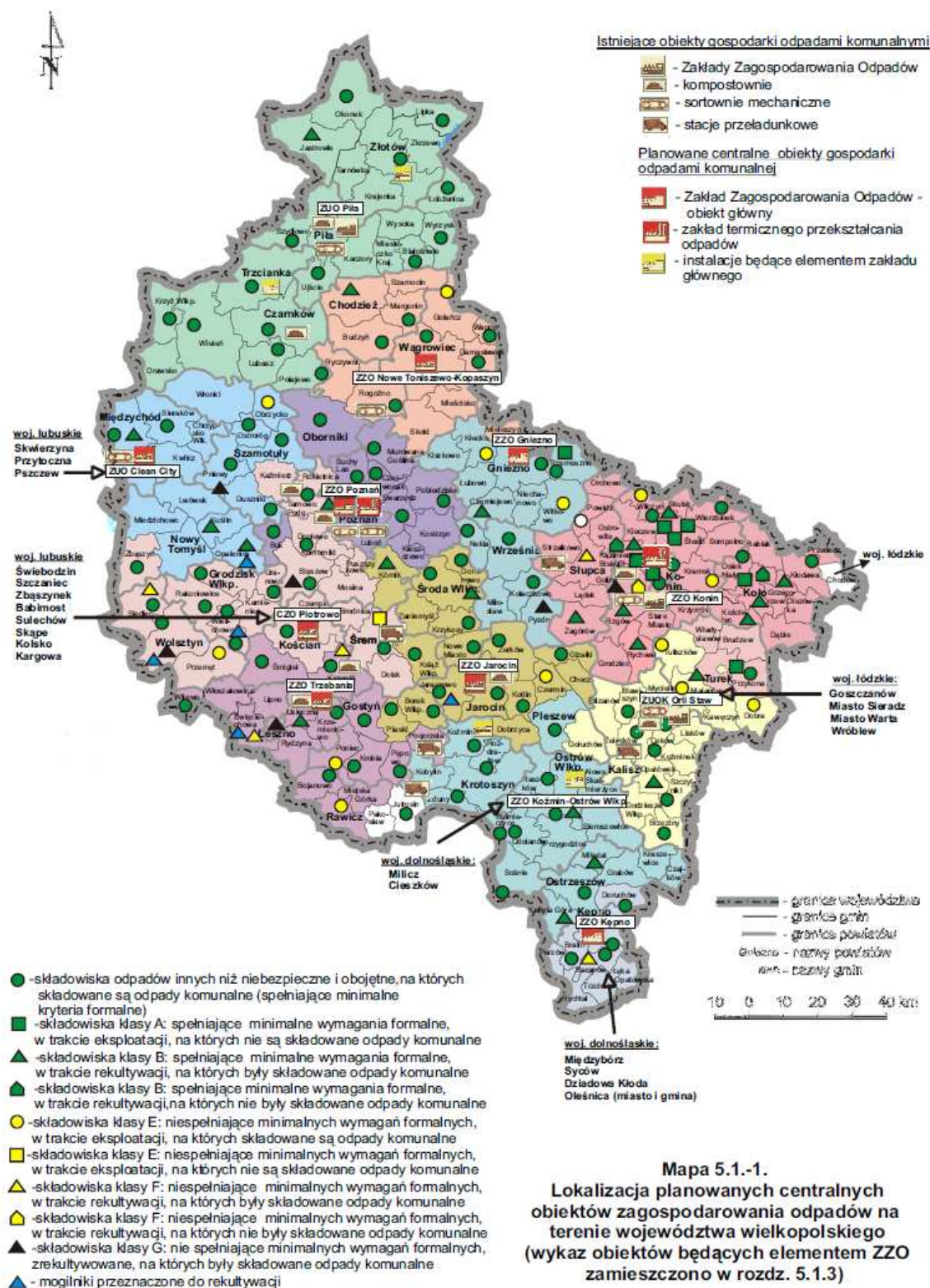
Zgodnie z wytycznymi kierunkami działań, w województwie wielkopolskim przewiduje się funkcjonowanie 12 ponadgminnych zakładów zagospodarowania odpadów. Wyboru lokalizacji pod zakłady zagospodarowania odpadów dokonano przyjmując następujące kryteria:

1. Kontynuacja działań podjętych w wyniku realizacji Planu gospodarki odpadami dla woj. wielkopolskiego (uchwała Nr XIII/170/2003 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 września 2003 r.).
2. Uwarunkowania przyrodnicze
3. Podjęte przez powiaty i gminy działania w zakresie organizacji zakładów zagospodarowania odpadów.
4. Czynniki logistyczne (w tym m.in. długość transportu, jakość sieci drogowej, itp.).
5. Plan zamykania składowisk niespełniających określonych wymagań.
6. Konsultacje z powiatami i gminami oraz wynikające z nich deklaracje.

Organizacja ZZO:

1. W województwie wielkopolskim planuje się budowę zakładów zagospodarowania odpadów wskazanych na rysunku poniżej.
2. Do czasu wybudowania Zakładu lub niezbędnej jego rozbudowy, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w WPGO celów.
3. Proponowane do budowy lub rozbudowy Zakłady, w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu. Wynikać to musi jednak z przeprowadzenia odpowiedniej analizy w ramach opracowywanej każdorazowo koncepcji i/lub studium wykonalności zakładu. Gminni uczestnicy – partnerzy – wchodzący w skład danego ZZO ustalają zasady finansowania w zakresie inwestycji i bieżącego utrzymania ZZO. Na etapie projektowania niniejszego planu, zgłoszono propozycje realizacji niżej

wymienionych obiektów gospodarowania odpadami jako elementów ZZO, poza obiektami głównymi (co nie wyklucza innych, nie zgłoszonych propozycji lokalizacji). Jednakże budowa tych obiektów jako elementów zakładów zagospodarowania odpadów, jak wyżej powiedziano będzie uzależniona od wyników przeprowadzonej analizy.

Rysunek 3 Projektowany podział województwa na poszczególne regiony obsługiwane przez ZZO

Gmina Miasteczko Krajeńskie zostało przypisane w WPGO do Regionu obsługiwanego przez ZUO Piła opartego o instalacje wchodzące w skład trzech powiązanych ze sobą obiektów zlokalizowanych przy składowiskach (Kłoda, Trzcianka, Międzybłocie):

- Obiekt Piła (centralny),
- Obiekt nr 2 - Złotów,
- Obiekt nr 3 – Trzcianka

4. Ocena zgodności kierunków działań zaproponowanych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie z innymi dokumentami

Podstawowym dokumentem określającym ramy prawne gospodarki odpadami w Unii Europejskiej jest Dyrektywa Rady 74/442/EEC w sprawie odpadów. Nakłada ona na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia odzysku i usuwania odpadów w sposób nie zagrażający życiu ludzkiemu i nie powodujący szkód w środowisku. Ponadto nakłada obowiązek zapobiegania tworzeniu się lub ograniczaniu ilości odpadów i ich szkodliwości.

4.1. Polityka Unii Europejskiej

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Na najbardziej ogólnym poziomie zostały w nim określone następujące priorytetowe pola aktywności:

- zmiany klimatu;
- przyroda i różnorodność biologiczna;
- środowisko i zdrowie;
- zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i odpadami.

System prawny Unii Europejskiej obejmuje szeroki zestaw przepisów z zakresu ochrony środowiska, których realizacja, w związku z trwającym procesem dostosowywania się Polski do wymogów unijnych, powinna także być traktowana jako priorytet. O ile VI Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego, podobnie jak poprzednie programy, spełni rolę katalizatora dla działalności organizacyjnej i legislacyjnej Wspólnoty w zakresie ochrony środowiska, to proces harmonizacji polskiego prawa i standardów środowiskowych z regulacjami unijnymi trwa już wiele lat i będzie w przyszłości przebiegać w drodze dalszej implementacji zapisów dyrektyw Unii Europejskiej. Najpoważniejsze konsekwencje dziś i w przyszłości dla ochrony środowiska, ale i dla funkcjonowania podmiotów gospodarczych, samorządów, administracji mają dyrektywy odnoszące się do:

- standardów emisji SO_2 , NO_x , pyłów zawieszonych i dopuszczalnych emisji tych substancji przez instalacje przemysłowe, energetyczne (w tym spalarnie odpadów) oraz transport,
- zanieczyszczeń emitowanych przez silniki (samochodów, pociągów, samolotów),
- jakości wody pitnej,
- redukcji zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez nawozy i pestycydy,
- ochrony zasobów wodnych i ekosystemów od wody zależnych,
- oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- instalacji do przerobu lub utylizacji odpadów,
- gospodarowania odpadami przemysłowymi,
- użytkowania i składowania odpadów niebezpiecznych i toksycznych,
- opakowań i gospodarki odpadami opakowaniowymi,
- ograniczania różnych rodzajów hałasu,
- zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń oraz zarządzania ryzykiem ekologicznym,
- ochrony przyrody, w tym powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, m. in. utworzenia europejskiej sieci obszarów Natura 2000.

Traktat Akcesyjny nawiązuje do priorytetów polityki środowiskowej Unii Europejskiej, ale w wielu przypadkach wykracza poza ten zakres. W dziedzinie zrównoważonego wykorzystania surowców, podstawowym problemem w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę jest mała dostępność wody o dobrej jakości. Perspektywicznym zagrożeniem mogą natomiast stać się zjawiska o charakterze globalnym, z możliwym, wpływem zmian klimatycznych na dyspozycyjność

zasobów wodnych. Zużycie nośników energii obniża się, lecz nie uda się osiągnąć wzrostu gospodarczego bez przyrostu zużycia energii.

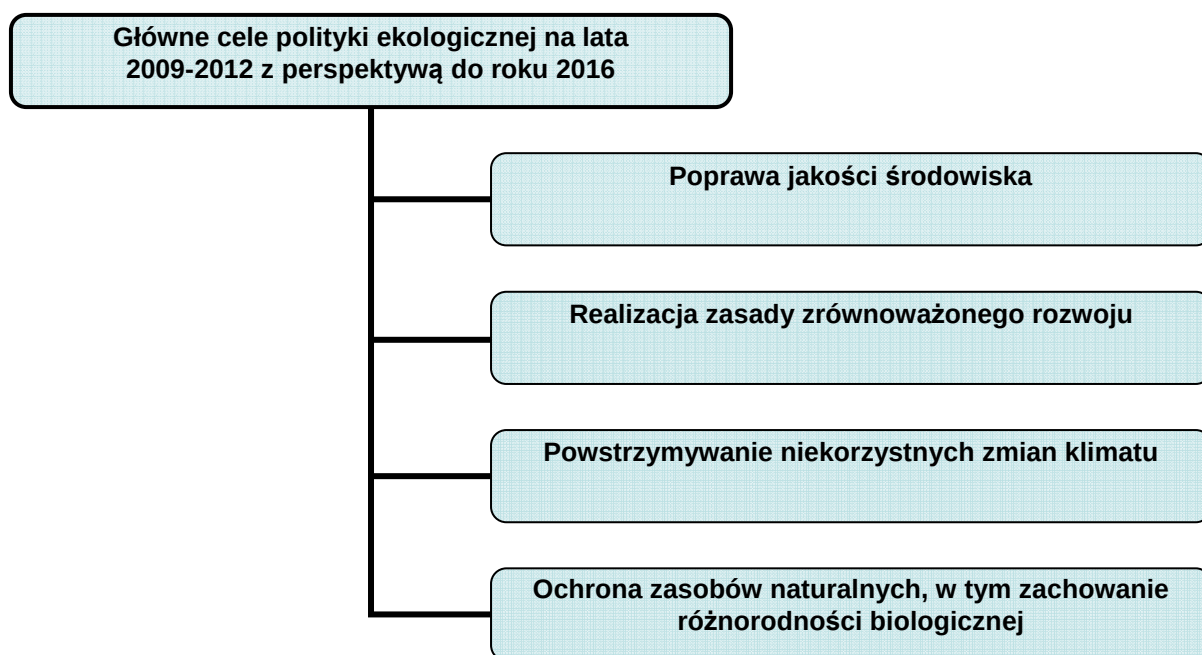
W odniesieniu do priorytetu dotyczącego różnorodności biologicznej będzie rosł nacisk na zwiększoną ochroną obszarów o znaczeniu wspólnotowym i włączanie cennych obszarów do europejskiej sieci Natura 2000. Przewiduje się konieczność ochrony obszarów wodno-błotnych oraz skutecznej rekultywacji terenów zdegradowanych. W przypadku priorytetu dotyczącego wpływu środowiska na zdrowie konieczne będzie dostosowanie emisji zanieczyszczeń powietrza do ostrych limitów emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, amoniaku i pyłu zawieszonego z obiektów energetycznych, przemysłu i transportu drogowego. Konieczne będzie przestrzeganie limitów emisyjnych gazów cieplarnianych oraz węglowodorów z przeładunków paliw płynnych. Ze względu na wpływ zasobów wodnych na równowagę rozwoju, zapewnienie poprawy jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów od wody zależnych należy uwzględnić wymagania związane z wdrażaniem ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej

4.2. Polityka Ekologiczna Państwa

W grudniu 2008 r. Rada Ministrów przyjęła Politykę Ekologiczną Państwa na lata 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016.

Polityka Ekologiczna jest dokumentem strategicznym, określającym cele i priorytety ekologiczne, a poprzez to wskazującym kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnemu. Do realizacji tych założeń władze samorządowe przygotowują odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska.

Rysunek 1 Priorytety Polityki Ekologicznej Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016

Źródło: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Cele pośrednie, to przede wszystkim nacisk na ochronę powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu, a przede wszystkim spełnianie standardów określonych przez UE w tym temacie. Dla terenów, które ich nie spełniają muszą zostać opracowane i wykonane programy naprawcze. Polska powinna także położyć duży nacisk na promocję energii pozyskiwanej z odnawialnych źródeł energii (OZE), a także modernizację już istniejącego przemysłu energetycznego.

Wypełnianie założeń Polityki Ekologicznej stało się bodźcem do powołania nowych organów – Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i regionalnych dyrektorów ochrony środowiska. Jest to krok mający na celu uproszczenie i przyspieszenie procedur środowiskowych.

Priorytetem jest weryfikacja listy obszarów NATURA 2000, jak również kontynuacja zalesień i zadrzewień w celu tworzenia korytarzy ekologicznych łączących kompleksy leśne. Ma to ogromne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej fauny i flory. Wszystkie państwa, w tym także Polska muszą pamiętać o racjonalnym gospodarowaniu zasobami naturalnymi, w szczególności wodą. Polityka Ekologiczna kładzie nacisk na racjonalne korzystanie z zasobów geologicznych i poprawę gospodarki odpadami, zwłaszcza komunalnymi. Gospodarowanie pieniędzmi pozyskanymi z Unii Europejskiej powinno być bardziej efektywne i w dużej mierze skupić się na wyposażaniu kolejnych aglomeracji w oczyszczalnie ścieków i systemy wodno-kanalizacyjne.

Polityka Ekologiczna zawsze kładzie też duży nacisk na podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą - „myśl globalnie, działaj lokalnie”. Polska powinna zadbać również o opracowanie ryzyka powodziowego, ochronę gleb, rekultywację terenów zdegradowanych i ochronę przed hałasem.

Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami na lata 2007-2010:

- o Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska.
- o Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami.
- o Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
- o Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców.
- o Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.
- o Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami.
- o Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
- o Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
- o Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk, nie spełniających wymogów prawa.
- o Wzmocnienie kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.
- o Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie pozwala stwierdzić, że są one zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa.

4.3. Krajowy plan gospodarki odpadami KPGO 2010

Zgodnie z nowym zapisem ustawy o odpadach (art. 14, ust. 7), Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, podobnie jak wojewódzki i powiatowy, powinien obejmować wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej obszar, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, odpady z remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym pojazdy wycofane z eksploatacji,

zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, PCB, azbest, odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

W Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 przyjęto następujące cele główne, zgodne z Polityką Ekologiczną Państwa:

- o Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- o Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- o Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- o Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej,
- o Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- o Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie pozwala stwierdzić, że cele i działania przedstawione w Planie są zgodne z KPGO 2010.

4.4. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz KPGO 2010 w WPGO dla Województwa Wielkopolskiego przyjęto następujące cele główne:

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
- Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów.
- Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
- Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
- Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

W gospodarce odpadami komunalnymi poza ww. celami głównymi przyjęto następujące cele:

- Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa.
- Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie wielkopolskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - o w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - o w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - o w 2020 r. nie więcej niż 35%.
- Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.
- W okresie do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu. Dla roku 2010 poziom odzysku ma wynosić 85%, recyklingu 14%, natomiast dla roku 2018 poziom odzysku ma wynosić 100%, a recyklingu 20%.
- W okresie do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów,

budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.

- Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych do 2019 roku.
- Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi.
- Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.
- W gospodarce odpadami opakowaniowymi w okresie do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) przyjęto jako cel nadrzędny rozbudowę systemu, aby osiągnąć dla odpadów (ogółem) poziom 60% odzysku i min. 28% recyklingu w 2010 roku i 60% odzysku i 55 – 80% recyklingu w 2018 roku.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie pozwala stwierdzić, że cele i działania przedstawione w projekcie Planu są zgodne z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego.

4.5. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pilskiego

Cele średniookresowe na lata 2010 - 2015

- Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 50% wszystkich odpadów komunalnych
- Skierowanie w roku 2010 na składowiska nie więcej niż 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995)
- Osiągnięci w roku 2010 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - o Opakowania z papieru i tektury – 50% recyklingu
 - o Opakowania ze szkła – 45% recyklingu
 - o Opakowania z tworzyw sztucznych – 30% recyklingu
 - o Opakowania metalowe – 45% recyklingu
 - o Opakowania wielomateriałowe – 30% recyklingu
 - o Odpady wielkogabarytowe – 70% zebranych selektywnie
 - o Odpady budowlane – 60% zebranych selektywnie
 - o Odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych) – 80% zebranych selektywnie

Cele długookresowy do 2015 roku

- Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, a także wprowadzenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.
- Ograniczanie wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania.
- Zmniejszenie stopnia składowania osadów ściekowych na składowisku oraz ograniczenie ich magazynowania przy oczyszczalni ścieków
- Zwiększenie kontroli nad osadami wykorzystanymi dla celów przyrodniczych

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie pozwala stwierdzić, że cele i działania przedstawione w Planie są zgodne z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Pilskiego.

4.6. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski

14 maja 2002 r. Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej przyjęła pierwszy długofalowy program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski. W dniu 14 lipca 2009 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie pozwala stwierdzić, że w cele i działania przedstawione w Planie są zgodne z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

5. Analiza stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

5.1. Stan powierzchni ziemi

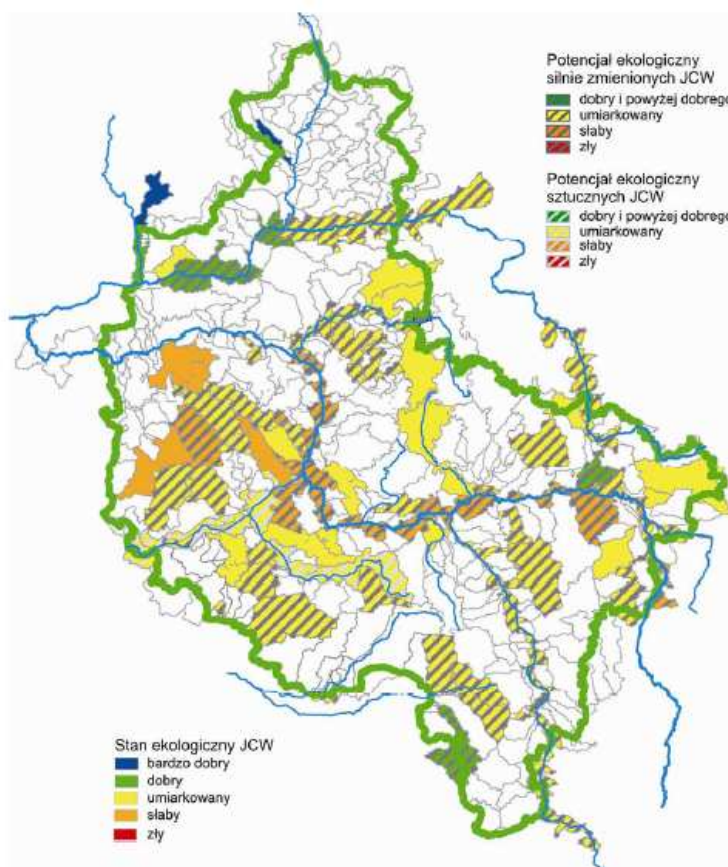
Okręgowa stacja chemiczno – rolnicza w Poznaniu przeprowadziła w latach 2000 – 2004 badania gleb w Wielkopolsce. Gleby gminy Miasteczko Krajeńskie charakteryzują się bardzo niską zawartością magnezu oraz potasu.

W przypadku oceny do przydatności rolniczej w gminie Miasteczko Krajeńskie połowa gleb posiada klasę IVa lub IVb. Prawie 40 % powierzchni gleb posiada kompleks przydatności rolniczej żytnej bardzo dobry, a ponad jedna czwarta żytnej słaby.

5.2. Jakość wód

WIOŚ w Poznaniu wykonał wstępną ocenę stanu monitorowanych jednolitych części wód. Dla 79 punktów pomiarowych zlokalizowanych w 66 jednolitych częściach wód, w których prowadzono badania biologiczne wyznaczono stan ekologiczny lub potencjał ekologiczny. W jednolitych częściach, w których prowadzono monitoring diagnostyczny wyznaczono również stan chemiczny. Dla Noteci znajdującej się w granicach gminy Miasteczko Krajeńskie potencjał ekologiczny silnie zmienionych JCW ma poziom umiarkowany.

Rysunek 2 Ocena stanu i potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych (JCW) za rok 2008

Źródło: WIOŚ 2008 r.

W 2009 roku WIOŚ przeprowadził badania stanu ekologicznego wód płynących w punkcie pomiarowo – kontrolnym Noteć – Żuławka. Wprawdzie punkt ten nie znajduje się na obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie, gdzie nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego wód powierzchniowych i podziemnych, ale wody zbadane punkcie Noteć – Żuławka następnie przepływają przez obszar gminy. Wyniki badań wykazały, że klasy wskaźnika jakości wód zostały przekroczone w przypadku czterech wskaźników: tlenu rozpuszczonego, azotu, fosforu i substancji rozpuszczonych. Pozostałe zbadane wskaźniki charakteryzują się pierwszą (temperatura wody, odczyn, azot amonowy, azot ogólny, chlorofil „a”) lub drugą (BZT₅, ogólny węgiel organiczny, azot azotanowy, przewodność w 20 °C) klasą wskaźnika jakości wód.

W punkcie pomiarowo – kontrolnym zbadano również zanieczyszczenie osadów dennych. Według oceny geochemicznej są to osady miernie zanieczyszczone, natomiast według oceny biogeochemicznej osady są często szkodliwe oddziałujące na organizmy żywe.

Tabela 15 Ocena pod kątem przydatności wód do bytowania ryb w warunkach naturalnych w punkcie pomiarowo – kontrolnym Noteć (wodowskaz Żuławka)

Lp.	Wskaźnik jakości	Jednostka	Liczba prób	Wynik przydatności wód dla życia ryb
1.	Temperatura wody	°C	12	Łososiowate
2.	Zawiesiny ogólne	mg/l	12	Łososiowate
3.	Odczyn	pH	12	Łososiowate
4.	Tlen rozpuszczony	mg O ₂ /l	12	Karpowate
5.	BZT ₅	mg O ₂ /l	12	Nie odpowiada normie
6.	Azot amonowy	mg NNH ₄ /l	12	Łososiowate
7.	Niejonowy amoniak	mg NH ₃ /l	12	Łososiowate
8.	Azotyny	mg NO ₂ /l	12	Nie odpowiada normie
9.	Fosfor ogólny	mg P/l	12	Nie odpowiada normie
10.	Cynk ogólny	mg Zn/l	12	Łososiowate
11.	Miedź	mg Cu/l	12	Łososiowate

Źródło: WIOŚ 2008 r.

5.3. Zanieczyszczenie powietrza

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Gmina Miasteczko Krajeńskie charakteryzuje się bardzo niskim stopniem zainwestowania przemysłowego. Stąd emisja zanieczyszczeń powietrza związana jest głównie z zaopatrzeniem w ciepło (emisja niska) i emisją komunikacyjną.

Emisja niska

Obecnie mieszkańcy gminy korzystają z ogrzewania indywidualnego, przede wszystkim węglowego. Z gazu sieciowego korzysta ok. 1% mieszkańców. Na terenie gminy zlokalizowane są 4 kotłownie zarządzane przez Urząd Gminy o łącznej mocy ok. 320 kW (Tabela 16).

Tabela 16. Charakterystyka największych kotłowni w gminie Miasteczko Krajeńskie.

Lp.	Kotłownia/lokalizacja	Moc kotłów (MW)	Paliwo
1.	Dom Kultury w Miasteczku Krajeńskim	60kW	Węgiel, drewno
2.	Szkoła Podstawowa w Miasteczku Krajeńskim	170kW x 2 =340 kW	Gaz GZ-50
3.	Budynek Urzędu Gminy	45kW	Gaz
4.	Szkoła Podstawowa w Grabionnej	43kW	Gaz propan
5.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Brzostowie	275kW	Gaz
6.	Gorzelnia w Brzostowie	908kW	Paliwo stałe

Opierając się na powyższych informacjach, należy sądzić, że emisja niska zanieczyszczeń powietrza w gminie pochodzi przede wszystkim z lokalnych kotłowni węglowych (przede wszystkim kotłownia Gorzelni w Brzostowie) i indywidualnych palenisk domowych.

Na obszarze gminy Miasteczko Krajeńskie nie zlokalizowano punktów pomiaru zanieczyszczeń powietrza. Stąd ocena jakości powietrza oparta jest na danych odnoszących się do powiatu pilskiego.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska roczna ocenę jakości powietrza odnosi się do stref, a w rozumieniu ustawy powiat pilski stanowi strefę. Informacje nt. zasad klasyfikacji znajdują się w powiatowym programie ochrony środowiska.

WIOŚ przeprowadził w 2009 roku badania dotyczące zanieczyszczeń powietrza, stacją pomiarową było miasto Piła. Pomierzone zostały takie wskaźniki jak dwutlenek siarki SO₂, tlenek azotu NO, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, tlenki azotu NO_x. Tylko w przypadku tlenków azotu NO_x wartość średnioroczną wskaźnika była w granicach 75 – 100% normy. Pozostałe wskaźniki nie przekroczyły 50% normy.

W tym samym roku na tej samej stacji pomiarowej w Pile zostały przeprowadzone pomiary stężenia pyłu PM₁₀. W przypadku wyników uśrednionych 24 – godzinnych stężenie pyłu PM₁₀ przekroczyło dopuszczalną wartość, natomiast w przypadku średnich stężeń dla całego roku wartości nie przekroczyły dopuszczalnej normy.

W województwie wielkopolskim, ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀, pięć stref zaliczono do klasy C. Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. W obrębie poszczególnych stref należy zidentyfikować obszary przekraczania wartości dopuszczalnych.

W okresie, do którego odnosi się przeprowadzana ocena, na stanowisku pomiarowym pyłu PM₁₀ w sezonie letnim nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu substancji. Z przebiegu rocznej serii pomiarów odczytać można wyraźną sezonową zmienność stężeń pyłu (wyższe w okresie zimnym, niższe w sezonie letnim). Można więc przypuszczać, że powodem przekroczeń w sezonie grzewczym jest niska emisja z sektora komunalno – bytowego wpływająca na wyraźne pogorszenie warunków aerosanitarnych w miastach. Duży wpływ na sytuację aerosanitarną miasta ma również jego położenie geograficzne, rodzaj i charakter zabudowy miejskiej, jej lokalizacja oraz możliwość przewietrzania obszaru miasta.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań stężeń zanieczyszczeń powietrza wykonane przez WIOŚ dla powiatu pilskiego w 2009 roku

Tabela 17 Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia w roku 2009

strefa	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy										
	SO ₂	CO ₂	PM ₁₀	Kadm	Arsen	Nikiel	BaP	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃
Strefa pilsko - złotowska	A	A	C	A	A	A	C	A	A	A	C

Źródło: Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu

Wyniki klasyfikacji w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin

Rezultatem końcowym oceny stref pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie.

W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2009 roku dla ozonu, pod kątem ochrony roślin przypisano klasę C, co oznacza, że na terenie strefy został przekroczony poziom docelowy i poziom celu długoterminowego dla rozpatrywanej substancji. Wszystkie strefy oceniane pod kątem dwutlenku siarki i tlenków azotu z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin zaliczono do klasy A.

5.4. Oddziaływanie hałasu

WIOŚ w roku 2007 przeprowadził pomiar hałasu komunikacyjnego we wsi Grabówno, przy drodze krajowej nr 10. Równoważny poziom hałasu w dzień wyniósł 77,4 dB, natężenie ruchu podczas pomiarów wyniosło 524 pojazdów na godzinę, z czego 212 to pojazdy ciężkie.

Hałas kolejowy na trasie linii Bydgoszcz – Piła przebiegającej przez gminę Miasteczko Krajeńskie nie został zmierzony. Jednak na jednym z odcinków tej trasy Toruń Główny – Toruń Wschodni zbadano natężenie ruchu, które wynosi 41 172 pociągów/ rok. Oddziaływanie

przejeżdżających pociągów przez teren gminy ma niewielkie oddziaływanie na mieszkańców, ponieważ większość trasy przebiega przez obszary niezabudowane wśród pól uprawnych.

5.5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Począwszy od roku 2008 monitoring pól elektromagnetycznych (PEM) realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku *w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. Nr 221, poz. 1645). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od rzutu anten instalacji emitujących pola elektromagnetyczne na powierzchnię terenu. Celem pomiarów jest wyłącznie określenie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności, nie służą one natomiast określeniu wpływu poszczególnych obiektów emitujących fale elektromagnetyczne na poziom pól w środowisku. W związku z tym uzyskane wyniki nie mogą stanowić podstawy do wnioskowania o wielkości emisji pól elektromagnetycznych ze źródeł (obiektów) znajdujących się w pobliżu miejsc, w których realizowano pomiary.

Punkty kontrolne zlokalizowane zostały w Pile przy ul. Kossaka 140 i ul. Rogozińskiej 34 – 43. W żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz).

6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie

6.1. Zasoby przyrodnicze

Głównym celem ochrony przyrody jest zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników, w szczególności dziko występujących roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych oraz krajobrazu. Na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie prawną ochroną objęto powierzchnię 4450 ha, co stanowi 62,9% obszaru gminy. Jest to obszar chronionego krajobrazu Dolina Noteci, fragmenty obszarów Natura 2000, oraz użytki ekologiczne. Na terenie gminy ustanowiono również pomniki przyrody (drzewa, aleje, grupy drzew).

Tereny zieleni stanowią rodzaj wizytówki gminy, jest to ważny element codziennego wypoczynku mieszkańców oraz przejeżdżających tu turystów.

Kierunki działań ochrony zasobów przyrodniczych

- PK 1. Doskonalenie systemu obszarów i obiektów prawnie chronionych
- PK 2. Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych
- PK 3. Zachowanie tradycyjnych praktyk gospodarczych na terenach cennych przyrodniczo
- PK 4. Ochrona terenów cennych przyrodniczo przed zainwestowaniem i tzw. dzikim zagospodarowaniem (szczególnie terenów parków, obszarów dolin rzecznych)
- PK 5. Wspieranie działań zmierzających do poprawy walorów krajobrazowych gminy
- PK 6. Bieżące utrzymanie istniejących terenów zieleni
- PK 7. Rozwój terenów zieleni, w tym modernizacja i tworzenie nowych terenów zieleni urządzonej i zieleni rekreacyjnej

Kierunki działań ochrony lasów:

- L 1. Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, w tym kształtowanie granicy polno-leśnej
- L 2. Zalesianie terenów nieprzydatnych rolniczo z równoczesnymi działaniami prowadzącymi do zróżnicowania struktury gatunkowej lasów.
- L 3. Ochrona zieleni dolin rzecznych, terenów torfowiskowych i zabagnionych
- L 4. Przeprowadzanie bieżących zabiegów pielęgnacyjnych w lasach
- L 5. Stały monitoring środowiska leśnego w celu działania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkody przemysłowe, degradacja).

6.2. Obszary podlegające ochronie

Obszary podlegające ochronie na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie są narażone na wiele działań związanych z działalnością człowieka. Granice obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Noteci”, obszarów Natura 2000 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” oraz „Dolina Noteci” przebiegają bardzo blisko dużej jednostki osadniczej jaką jest miasto Strzelce Krajeńskie.

Dodatkowo granice na wielu odcinkach pokrywają się ze szlakami komunikacyjnymi, którym towarzyszą antropofity wkraczające w głąb kompleksu leśnego. Koszenie, ścinanie oraz wypas są działaniami o największej intensywności prowadzonymi na terenie tych obszarów chronionych. W dalszej kolejności zagrożenie antropogeniczne stanowi uprawa, wycinanie lasu, rybołówstwo i polowania, transport oraz odpady i ścieki.

Kierunkami działań które powinny zostać podjęte przez gminę w celu obrony obszarów cennych przyrodniczo są:

- Zaprzestanie intensywnej hodowli zwierząt na tych obszarach
- Podejmowanie działań dążących do zmniejszenia eutrofizacji wód, np. przez prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych w gminie lub kontrolowanie pobliskich zakładów przemysłowych
- Zaprzestanie intensyfikacji gospodarki stawowej
- Utrzymywanie obiektów i urządzeń związanych z ochroną przeciwpowodziową w należytym stanie technicznym. Przy ich wykonywaniu powinna zostać zachowana dbałość o utrzymanie dobrego
- stanu ekologicznego doliny i nie pogorszenie stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków

6.3. Powierzchnia ziemi

Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb, zwłaszcza w ujęciu długookresowym powinno polegać na:

- zagospodarowaniu gleb w sposób odpowiadający ich walorom przyrodniczym i klasie bonitacyjnej,
- dostosowaniu formy zagospodarowania oraz kierunków i intensywności produkcji do naturalnego potencjału gleb.

Ważnymi działaniami w zakresie właściwej polityki rolnej będzie przeciwdziałanie procesom erozji. Stosowanie zabiegów przeciwdziałających erozji wodnej jest konieczne już na gruntach o nachyleniu pow.10% tj. 6° i powinno polegać na odpowiednim zagospodarowywaniu wąwozów oraz stoków i stosowaniu właściwych płodozmianów. Erozja wietrzna jest typowa dla otwartych przestrzeni rolnych, dlatego niezbędne będzie stosowanie zadrzewień i zakrzaceń śródpolnych oraz podobnie jak przy zapobieganiu erozji wodnej stałe utrzymanie gleby pod pokrywą roślinną.

Kierunki działań:

- Ochrona gleb o wysokiej przydatności rolniczej przed przeznaczeniem na cele nierolnicze
- Zachowanie śródpolnych zadrzewień, zakrzaceń, kompleksów leśnych i nieużytków podmokłych jako ważnych elementów funkcjonalnych struktury ekologicznej i obiektów warunkujących utrzymanie odpowiedniego poziomu wód gruntowych na obszarach rolniczych
- Utrzymanie i odbudowa urządzeń melioracyjnych, zapewniających odpowiedni poziom wód gruntowych i zabezpieczających użytki rolne przed okresowymi przesuszeniami lub zalaniem
- Wapnowanie gleb oraz nawożenie magnezowe, fosforowe i potasowe.
- Wdrażanie i upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej (KDPR)
- Rozwój rolnictwa ekologicznego

6.4. Wody podziemne i powierzchniowe

Kierunki działań

- Uregulowanie gospodarki wodno – ściekowej
- Ograniczanie negatywnego wpływu zanieczyszczeń z rolnictwa na jakość wód
- Modernizacja oczyszczalni ścieków
- Prowadzenie pomiarów wód podziemnych w ramach regionalnego monitoringu wód podziemnych w województwie Wielkopolskim

6.5. Zagrożenie powodziowe i przed skutkami suszy

Generalnie szeroko pojęte interesy gospodarki winny być chronione odpowiednimi i właściwie utrzymanymi obiektami ochrony przeciwpowodziowej. Dotyczy to w szczególności ochrony interesów środowiska naturalnego. Wody wezbraniowe Noteci ograniczono poprzez budowę odcinkowo wałów przeciwpowodziowych na odcinku od wschodniej granicy gminy do ujścia (od południa) rzeki

Margoninki. Na pozostałych odcinkach Noteci brak obwałowań, stąd znaczne tereny pradolinne położone w granicach gminy w czasie wysokich wezbrań są zalewane.

6.6. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Istotny wpływ na jakość powietrza mają indywidualne gospodarstwa użytkujące piece węglowe oraz małe i średnie podmioty gospodarcze spalające węgiel w celach grzewczych i technologicznych. Przedsięwzięcia dot. ograniczenia niskiej emisji z kotłowni obsługujących budynki użyteczności publicznej w gminie prowadzone są z sukcesem od kilku lat. Większość funkcjonujących kotłowni gminnych wykorzystuje gaz (patrz stan wyjściowy), a ich stan techniczny jest dobry.

Strategia realizacji celu średniookresowego jest zogniskowana na likwidacji pozostałych kotłowni, funkcjonujących jeszcze w budynkach użyteczności publicznej lub obiektach podmiotów gospodarczych (wyposażonych w stare wyeksploatowane kotły opalane węglem, np. w gorzelni w Brzostowie) i instalowaniu kotłowni gazowych lub olejowych. W przypadku indywidualnych gospodarstw promowane będzie instalowanie kotłów wykorzystujących bardziej ekologiczne nośniki ciepła (w tym niekonwencjonalne) bądź wymiana starych wyeksploatowanych kotłów węglowych na nowoczesne, wysoko sprawne, posiadające atest przyjaznych dla środowiska.

Należy również rozważyć propozycję przygotowania projektu zmniejszenia emisji niskiej na terenach predysponowanych do rozwoju turystyki i rekreacji, który mógłby być finansowany ze środków WFOŚiGW w Poznaniu i np. Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Projekt ten powinien zawierać bilans źródeł niskiej emisji i uwzględniać wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii. Elementem tego programu może być także gazyfikacja gminy.

Istotnym czynnikiem wpływającym na obniżenie emisji z indywidualnych palenisk domowych jest poprawa stanu świadomości ekologicznej mieszkańców: wiedza nt. szkodliwości spalania butelek PET, gumy, opakowań z powłoką aluminiową oraz sposobów oszczędzania energii (termomodernizacja, stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie).

Kierunki działań:

- Likwidacja lub modernizacja (w kierunku wykorzystania proekologicznych nośników energii) źródeł „niskiej emisji” (indywidualnych węglowych systemów grzewczych, lokalnych kotłowni opalanych węglem)
- Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w energię
- Zmniejszenie zużycia energii cieplnej poprzez np. izolację cieplną budynków i upowszechnianie przyjaznego środowiska budownictwa (materiały energooszczędne)

6.7. Hałas

Problem zagrożenia emisją hałasu należy integrować z aspektami planowania przestrzennego. Dotyczyć to będzie głównie terenów, gdzie rozbudowywana będzie sieć drogowa (budowa drogi ekspresowej w ciągu DK nr 10) oraz terenów rekreacyjno-turystycznych.

Działania w zakresie ochrony przed hałasem drogowym są w znacznej części identyczne z działaniami ukierunkowanymi na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, której źródłem jest transport drogowy

Kierunki działań:

- Przestrzeganie wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w odniesieniu do nowo zagospodarowywanych terenów

6.8. Pola elektromagnetyczne

Mimo wieloletnich badań w celu ustalenia czy długotrwała, chroniczna ekspozycja na pola o natężeniach nie wywołujących istotnych zmian krótkoterminowych może wpływać na stan zdrowia ludzi, wciąż brak ostatecznych rozstrzygnięć w tej sprawie. W związku z tym konieczne jest przeprowadzanie okresowej kontroli warunków ekspozycji oraz jej ograniczenie.

7. Identyfikacja i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i pozainwestycyjne ujęte do realizacji w ramach poszczególnych celów w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie. Próbę oceny i identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań dokonano w tabelach w tzw. macierzach skutków środowiskowych, które są syntetycznym zestawieniem możliwych pozytywnych, negatywnych, bezpośrednich, pośrednich, krótkoterminowych, długoterminowych oddziaływań tych zadań. W Prognozie przyjęto jedynie zidentyfikowane typy skutków środowiskowych oraz oceniono ich wpływ na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem także wpływu na zdrowie ludzi oraz dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki.

Wiele jest metod badań zaproponowanych do opracowania prognoz, wśród nich należy wymienić: ad hoc, list kontrolnych, metoda sieciowa, nakładkowa, oraz opisu środowiska. To jednak są tylko niektóre z możliwości, które można wybrać.

Metoda macierzy została zastosowana tutaj ze względu na swoją łatwość użycia i dużą czytelność. W bardzo szybki sposób pozwala ona na określenie charakteru oddziaływań w trakcie realizacji zaproponowanych zadań. Ilość dodatnich, ujemnych, bądź też brak oddziaływań pozwala na porównanie z innymi zadaniami. Sumowanie tych ocen daje obraz całego zadania na dany element środowiska lub jego stopnia uciążliwości. Metoda macierzy bazuje na podstawowych informacjach, nie potrzeba w niej przeprowadzać specjalistycznych badań, bądź zatrudniać zespołu ekspertów. Te właściwości spowodowały, że metoda macierzy jest najczęściej wybieraną metodą wykorzystywaną w opracowaniu prognozy oddziaływania programu ochrony środowiska.

Tabela 18 Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska

L P	RODZAJ ZADANIA	JEDNOSTKA REALIZUJĄC A	Przewidywane znaczące oddziaływania (w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne) na następujące zagadnienia i aspekty środowiska:												
			Różnorodność biologiczna	Natura 2000	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
			A. Zadania nieinwestycyjne												
1	Opracowanie i uchwalenie aktualizacji planu gospodarki odpadami, opiniowanie planów	gmina	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	
2	Współpraca przy tworzeniu wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami	gmina	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	

3	Inwentaryzacja „dzikich” składowisk odpadów	gmina	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4	Kampania edukacyjno-informacyjna mająca promować właściwą zbiórkę wszystkich rodzajów odpadów w społeczeństwie, akcje edukacyjne dzieci, młodzieży i dorosłych	gmina	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	Sprawozdania planu gospodarki odpadami	gmina	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+
7	Usuwanie z terenów gminy Miasteczko Krajeńskie wyrobów zawierających azbest zgodnie z opracowanym Programem	właściciele nieruchomości	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+
B. Zadania inwestycyjne															
1	Likwidacja „dzikich” składowisk odpadów	gmina, Właściciele nieruchomości	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
2	Wdrożenie systemu odbioru odpadów komunalnych dla 100% mieszkańców w 2010r. i utrzymanie systemu w latach następnych	gmina	0	0	+	+	+	+	0	+	+/-	0	0	+/-	+/-
3	Prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych i systemu odzysku odpadów ulegających biodegradacji	gmina, Przedsiębiorcy	0	0	+	+	+	+	0	+	+/-	0	0	+/-	+/-
4	Prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych budowlanych	gmina, Przedsiębiorcy	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+/-

5	Prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wielkogabarytowych	gmina, Przedsiębiorcy	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+/-
6	Pełne wdrażanie i systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych niebezpiecznych	gmina, Przedsiębiorcy	0	0	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	+
7	Rozwijanie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych opakowaniowych	gmina, Przedsiębiorcy	0	0	+	+	+	+	0	+	+/-	0	0	+/-	+/-

Źródło: Opracowanie własne Abrys

Oznaczenia:

(+) - pozytywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(-) - negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(0) – brak zauważalnego oddziaływania i skutków w zakresie analizowanego przedsięwzięcia,

(+/-) - realizacja celu może spowodować zarówno pozytywne, jak i negatywne oddziaływania i skutki w zakresie analizowanego zagadnienia,

Zadania wymienione w tabeli powyżej nie będą miały ujemnego oddziaływania na formy ochrony przyrody a wprost przeciwnie, spowodują one:

- przeciwdziałanie degradacji środowiska gruntowo- wodnego i przyrody (np. selektywna zbiórka odpadów)
- poprawa estetyki miejsc publicznych i środowiska przestrzennego (np. likwidacja dzikich składowisk odpadów)
- odzysk surowców wtórnych (np. selektywna zbiórka odpadów)

8. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Wszystkie zadania zaproponowane do realizacji na terenie gminy Miasteczko Krajeńskie nie będą negatywnie wpływać na komponenty środowiska przyrodniczego. W Prognozie nie zaproponowano działań zapobiegających, ograniczających lub kompensujących, ponieważ nie ma takiej potrzeby, żaden element nie zostanie w znaczny sposób przekształcony.

Każde zadanie z zakresu gospodarki odpadami minimalizuje negatywny wpływ odpadów na poszczególne komponenty środowiska jakimi są: woda, powietrze, rośliny, zwierzęta, powierzchnia ziemi, krajobraz, klimat, zasoby przyrody, różnorodność biologiczna, obszary Natura 2000, zabytki, dobra materialne oraz ludzie.

Jedynym negatywnym działaniem, jakie ma wpływ na krajobraz jest lokalizowanie kontenerów na odpady zarówno zmieszane jak i podlegające segregacji. Kontenery nie zawsze wyglądają estetycznie, a muszą być widoczne i łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców.

Obszary chronione, a zwłaszcza obszary Natura 2000 zyskają na realizacji zamierzonych zadań. Likwidacja dzikich składowisk oraz prowadzenie segregacji odpadów poprawi ich stan czystości. Większość zadań będzie realizowana na terenie miejscowości, obszarów zabudowanych, a to dodatkowo nie wpłynie na obszary Natura 2000.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie mają za założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

W związku z rozwojem gospodarczym gminy, wzrostem poziomu konsumpcji, zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo i nieurbanizowane, zwiększeniem zapotrzebowania na surowce brak realizacji zapisów Planu prowadzić będzie do znaczącego pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

W przypadku braku realizacji zapisów Aktualizacji Planu istnieje zagrożenie zmiany stanu środowiska:

- zwiększona emisja pyłów i gazów do atmosfery, pogorszenie jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, gleby, straty w bioróżnorodności – wynik powstawania „dzikich składowisk odpadów”, spalanie odpadów w paleniskach domowych, niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, itp.
- nadmierne wykorzystywanie zasobów naturalnych – nie stosowanie w procesach produkcyjnych technologii wykorzystujących odpady jako surowiec i technologii małoodpadowych,
- niszczenie zasobów leśnych – występowanie „dzikich składowisk odpadów”,
- negatywne oddziaływanie na wszystkie komponenty środowiska – niewłaściwe postępowanie z wytwarzanymi odpadami niebezpiecznymi.

Taki stan środowiska będzie **negatywnie** wpływał na zdrowie i standard życia ludzi, realizacja Planu jest więc konieczna.

10. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Warunkiem prawidłowego wdrożenia założeń Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań oraz dostępność środków finansowych jak i brak protestów społeczeństwa. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Planu ma zdecydowanie pozytywny wpływ na środowisko.

Proponowane rozwiązania w zakresie gospodarki odpadami przewidziane w PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie są ściśle powiązane z rozwiązaniami regionalnymi opracowanymi dla całego województwa wielkopolskiego. W zakresie gospodarki odpadami jedynie rozwiązania ponadlokalne są opłacalne z ekonomicznego i ekologicznego punktu widzenia dlatego też działania opisane w Aktualizacji PGO wpisują się w większą całość ustaloną na poziomie planów powiatowych, wojewódzkich i planu krajowego.

Proponowanie rozwiązań alternatywnych dla takich działań nie ma zatem uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, dokumenty te mają charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Według zapisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska i ustaleń Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110), jako oddziaływanie transgraniczne określa się *"jakikolwiek oddziaływanie, niemające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym "oddziaływanie" oznacza jakikolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub*

innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”.

Transgraniczne oddziaływania na środowisko przedsięwzięć ujętych w Aktualizacji PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie nie jest możliwe, ze względu na wielkość oddziaływania na środowisko (powietrze, hałas), jak i odległość od granic Państwa. Nie jest możliwe również oddziaływanie transgraniczne ze względu na gospodarkę wodno-ściekową ani gospodarkę odpadami.

12. Metody analizy realizacji postanowień projektu Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie

W celu dokonania obiektywnej weryfikacji i modyfikacji celów i projektów proponowanych w ramach PGO dla Gminy Miasteczko Krajeńskie konieczne jest prowadzenie monitoringu, który dostarczy danych niezbędnych do realizacji tych działań. Monitoring ten – ze względu na częstotliwość gromadzenia, a w szczególności udostępniania danych – powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z postępów realizacji ustaleń PGO powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami ustawy Prawo Ochrony Środowiska, co najmniej w cyklu dwuletnim, w postaci sprawozdań.

Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które można podzielić na:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Monitoring ilościowy – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Skalę ocen realizacji programu można przyjąć następująco:

- Prognozę optymistyczną można założyć, kiedy wszystkie wymogi UE w zakresie ochrony środowiska zostaną spełnione oraz zostanie wydatkowanych 100% nakładów zaplanowanych na ochronę środowiska.
- Prognozę realistyczną można uwzględnić, kiedy ma miejsce dotychczasowe tempo zmian wskaźników oraz poniesionych środków na ochronę środowiska.
- Prognozę pesymistyczną zakłada się wtedy, gdy nie uda się wydatkować 100% zaplanowanych nakładów na ochronę środowiska a dotychczasowe tempo zmian wskaźników zostanie osłabione.

Monitoring jakościowy – dla elementów środowiska, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej.

13. Wnioski końcowe

Prognoza oddziaływania na środowisko wykonana dla Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Miasteczko Krajeńskie nie wskazała na występowanie znaczących zagrożeń dla środowiska w proponowanych działaniach. Stwierdza się, iż przyjęcie do realizacji na etapie planowania konkretnych przedsięwzięć rozwiązań, zapobiegających i ograniczających oddziaływanie na środowisko, wyeliminuje, bądź ograniczy ewentualne konflikty środowiskowe.

PGO jest dokumentem ogólnym, planistycznym nie stanowi prawa miejscowego, a część jego zapisów ma charakter indykatywny. W związku z tym rekomenduje się, by w planie sformułować ogólne zasady realizacji poszczególnych działań, zgodnie z wymogami środowiskowymi, w dokumentach szczegółowych, wymagania środowiskowe dla poszczególnych rodzajów projektów, dla systemów ich oceny i wyboru, dla monitorowania i zarządzania środowiskowymi efektami realizacji planu.

Analiza macierzy wpływu realizacji zadań Planu pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Dla większości przedsięwzięć przewidywanych do realizacji w Planie bezpośrednie oddziaływanie na środowisko będzie lokalne i krótkotrwałe. Realizacja żadnego z proponowanych priorytetów nie pociągnie za sobą

transgranicznego oddziaływania na środowisko. Szczegółowa analiza oddziaływań na środowisko poszczególnych inwestycji możliwa będzie na etapie wydawania decyzji środowiskowej.

Zaniechanie realizacji zaplanowanych zadań prowadzić będzie do pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia jakości życia mieszkańców.

Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich działań Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) nakłada na organy administracji obowiązek na sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko aktualizacji niektórych planów i programów. Związane jest to z przeniesieniem do prawodawstwa polskiego postanowień Dyrektywy 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

W Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami określone zostały cele krótko i długoterminowe w zakresie systemu gospodarki odpadami.

W Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ wskazanych do realizacji w Planie celów i zadań na następujące aspekty środowiska: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne. Określono czy oddziaływanie to może mieć kierunek negatywny, pozytywny czy obojętny na poszczególne elementy.

Przy tak przeprowadzonej ocenie możliwe było generalne określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań.

Analiza wpływu realizacji zadań Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami pozwoliła wskazać na zasadniczą grupę działań o potencjalnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko. Pozytywne oddziaływania Planu na środowisko zdecydowanie przeważają nad negatywnymi.

W przypadku, gdy Plan nie zostanie wdrożony prowadzić to będzie do pogłębiania się problemów w zakresie ochrony środowiska, co negatywnie wpłynie na zdrowie mieszkańców.

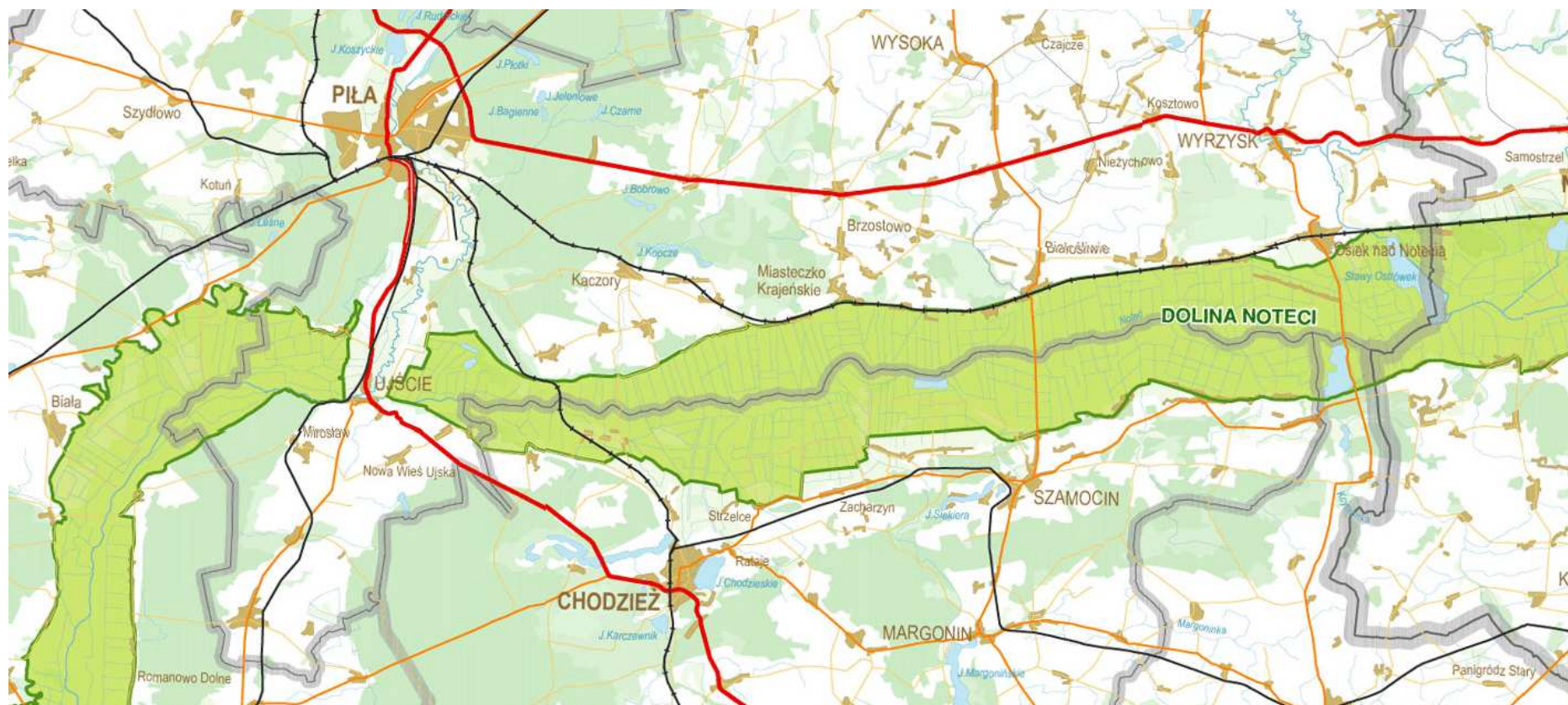
Przeprowadzona analiza i ocena wszystkich założonych kierunków działań w PGO pozwala na stwierdzenie, że generalnie ich realizacja spowoduje poprawę jakości środowiska, zachowanie różnorodności biologicznej oraz dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego, a także wpłynie na ograniczanie zużycia zasobów środowiskowych.

15. Literatura

- o Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz.150 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz.251 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 63, poz. 638 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 90 , poz. 607 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz. U. z 2007r. Nr 124, poz. 859),
- o Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zmianie ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2007 Nr 176, poz. 1236),
- o Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495 ze zm.);
- o Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2009 r. Nr 79, poz. 666).
- o Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

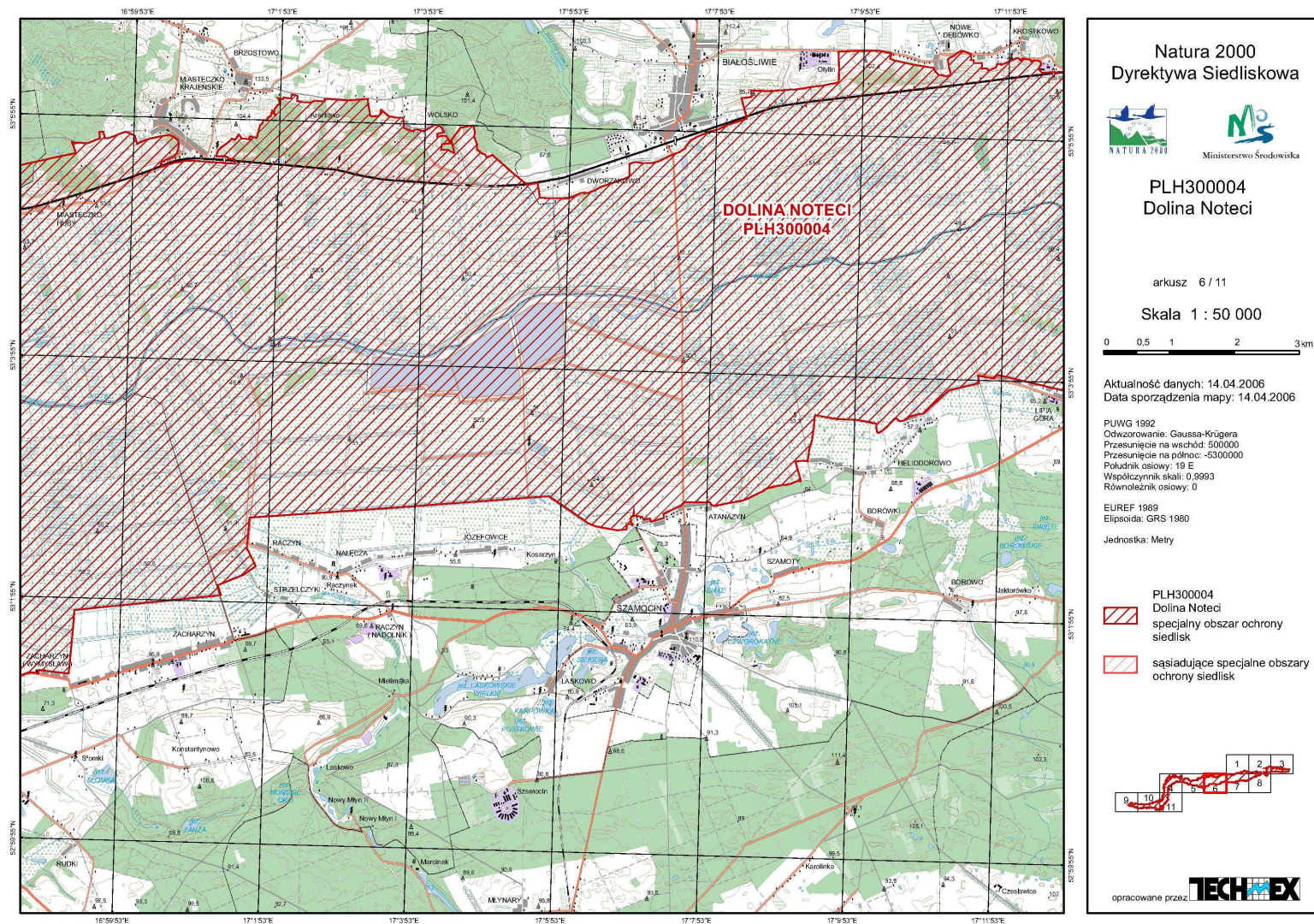
- o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620 ze zm.),
- o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. z 2004 r. Nr 257, poz. 2573 ze zm.)
- o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. z 2008 r. Nr 82, poz. 501),
- o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 103, poz. 664),
- o Planowanie Gospodarki Odpadami w Polsce. Poradnik – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, wyd. MIKOM, Warszawa 2002 r.,
- o Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009 – 2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016,
- o Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010,
- o Plan Gospodarki Odpadami Województwa Wielkopolskiego,
- o Raporty WIOŚ,
- o Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego,
- o Plan Gospodarki Odpadami Województwa Wielkopolskiego,
- o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miasteczko Krajeńskie,
- o Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- o Krajowy Program Zwiększania Lesistości,
- o Informacje z Urzędu Gminy Miasteczko Krajeńskie,
- o Dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- o Dane Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Pile,
- o Dane M.P.WiK „EKOWIK” Sp. z o.o.
- o Rocznik Statystyczny Województwa Wielkopolskiego,
- o Strony internetowe Centrum Informacji o Środowisku: www.cios.gov.pl.,
- o Strony internetowe Ministerstwa Środowiska: www.mos.gov.pl.,
- o Strony internetowe Natura 2000: www.natura2000.mos.gov.pl/natura2000 i www.natura2000.org.pl,
- o Strony internetowe www.panorama-miast.com.pl,
- o Strony internetowe www.cire.pl,
- o Strony internetowe www.baza-oze.pl,
- o Strony internetowe www.energiaodnawialna.net.

Załącznik 1 Położenie obszaru chronionego krajobrazu : „Dolina Noteci”

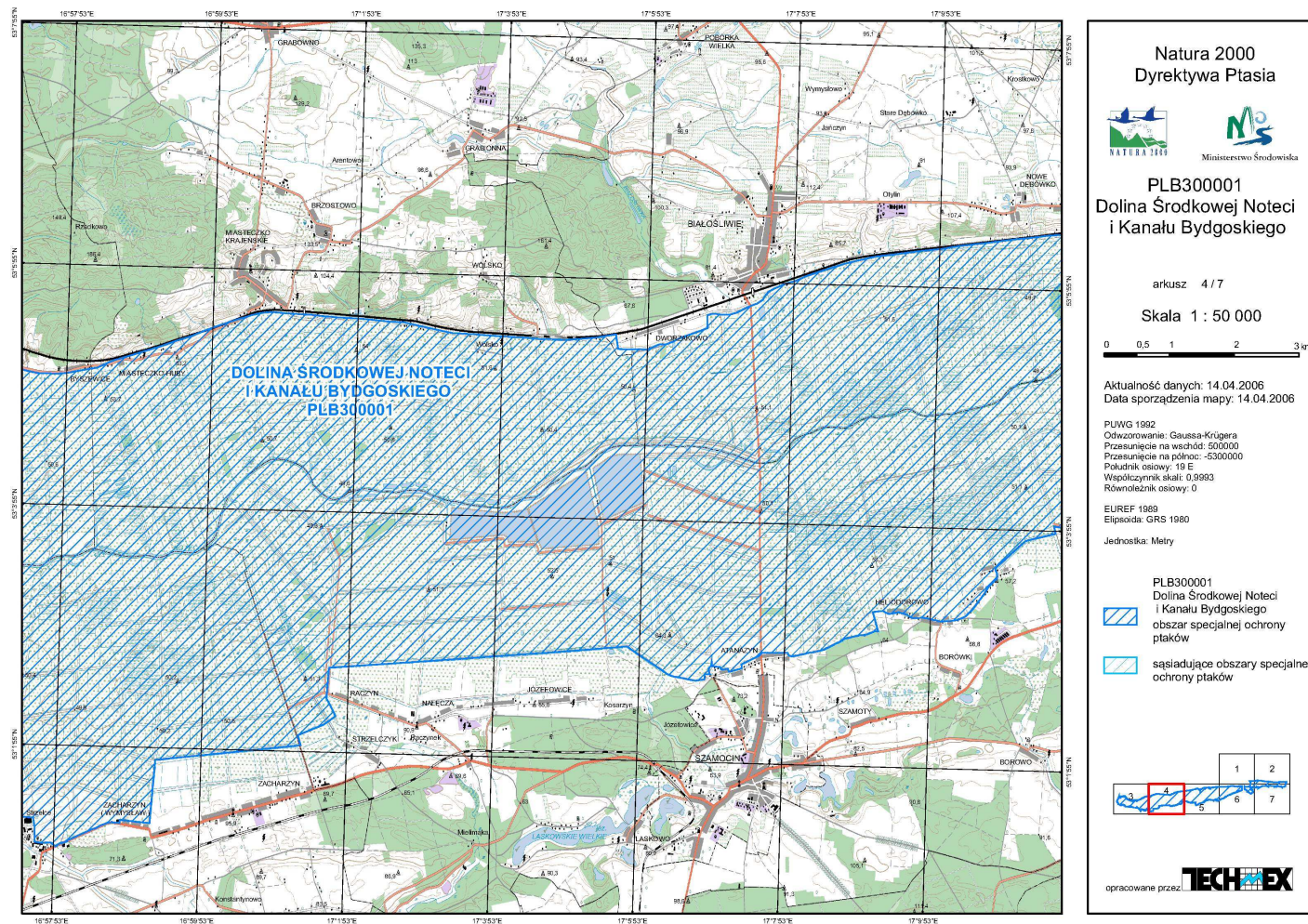
Źródło: <http://przyroda.polska.pl/regiony/>

Załącznik 2 Położenie obszaru Natura 2000 „Dolina Noteci” PLH 300004

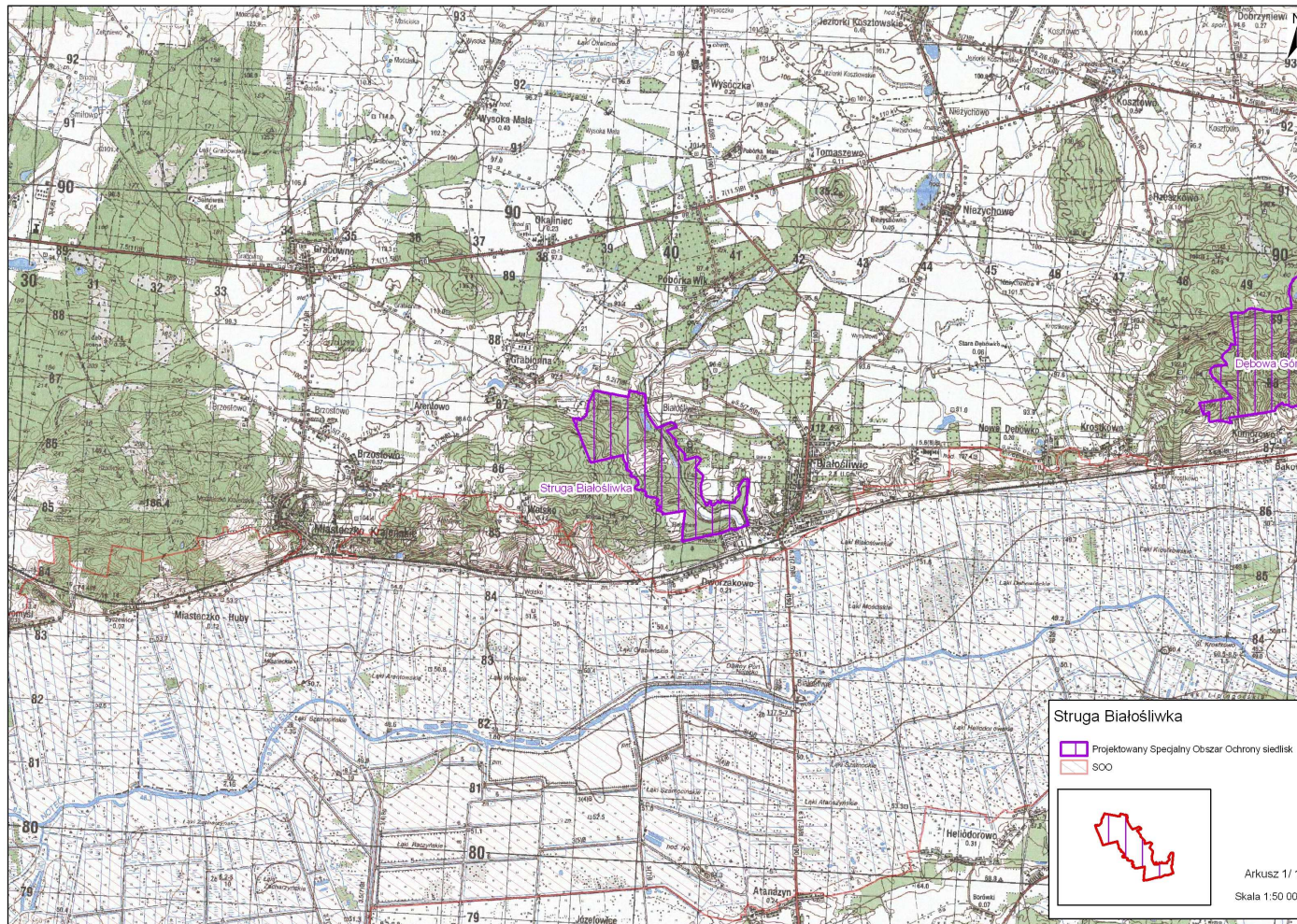
Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>

Załącznik 3 Położenie obszaru Natura 2000 „Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego” PLB 300001

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>

Załącznik 4 Położenie proponowanego obszaru Natura 2000 „Struga Białosiłwka” PLH 300054

Źródło: <http://natura2000.gdos.gov.pl>